Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

ГАЗЕТА 1966 ЙИЛ 1 ИЮЛДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 122 (6. 013) • 1986 йил 28 май, чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитетида

Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида

Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда КПСС Марказий Комитети шуни таъкидлайдики, Совет Иттифоқи меҳнаткашлари партия XXVII съездининг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш соҳасида ўртага қўйган вазифаларини ўзларининг жонажон ишлари деб қабул этдилар, халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида фидокорона меҳнат қилиб, жамоат бойлигини кўпайтиришга сабот билан интилмоқдалар. Бизнинг давлатимизда халқ бахт-саодати йўлидаги ҳалол меҳнат, социалистик мулкни мустаҳкамлаш Ватан иқтисодий ва мудофаа қудратининг, ҳар бир оила моддий фаровонлигини ўстиришнинг асосий манбаи эканини, жамият барча аъзоларини коммунистик руҳда тарбиялашнинг энг муҳим шарти, уларнинг муқаддас бурчи эканини совет кишилари яхши тушунадилар. Мамлакатда ҳалол, серунум меҳнатнинг обрў-эътиборини ошириш, социализмнинг: «Ҳар кимдан — қобилиятига яраша, ҳар кимга — меҳнатига яраша» деган асосий принципини оғишмай амалга ошириш тўғрисида, меҳнат ва истеъмол меъёри устидан давлат ва жамоат контролини янада кучайтириш ҳақида доимо ғамхўрлик қилинмоқда.

Шу билан бирга одамлар талон-торож, чайқовчилик, порахўрлик билан, ғайриқонуний фаолиятнинг бошқа турлари билан шуғулланиб, меҳнатсиз даромад олаётганликларини кўрсатувчи бирталай фактлар бор. Уларнинг баъзилари давлатга тегишли машиналар, механизмлардан, транспорт воситаларидан, уй-жой майдонидан, ёқилғи, хом ашё ва материаллардан бойлик орттириш мақсадида фойдаланмоқдалар. Савдо, маиший, коммунал, медицина хизмати корхоналари ва муассасаларида, ўқув юртларида кўрсатилган хизмат учун қўшимча ҳақ ундириб олиш, тушган пулни ўзлаштириш, гражданларни алдаш, ошна-оғайнигарчилик фактларига йўл қўйилмоқда. Мансабдор шахслар кўпинча хизмат мавқеидан ғаразли мақсадларда фойдаланиш йўлига ўтиб олмоқдалар. Айрим совет оилаларида юлғичликка интилиш, турмушга енгилтаклик билан қараш ҳоллари қораланмаяпти.

Социалистик турмуш тарзига мос келмайдиган бундай яроқсиз ҳолатлар меҳнаткашларнинг манфаатларига зид бўлиб, совет гражданларини ҳақли равишда ғазаблантирмоқда. Улар марказий ва маҳаллий органларга қилаётган мурожаатларида меҳнатсиз даромадларни тугатиш учун кескин чоралар кўрилишини талаб қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети бу талабларни тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди ҳамда партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, совет, хўжалик ва ҳуқуқни ҳимоя қилиш органларининг ғаразли кўринишларни тугатиш соҳасидаги ишини тубдан яхшилаш лозим, деб ҳисоблайди.

КПСС Марказий Комитети социализм табиатига ёт бўлган меҳнатсиз даромадларни тугатишни муҳим сиёсий, социал-иқтисодий ва тарбиявий вазифа деб ҳисоблаб, иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетларига, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советлари Президиумларига ҳамда Министрлар Советларига, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига, ВЦСПСга, ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР министрликлари ва идораларига меҳнатсиз даромадлар топишга қарши курашни кучайтириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга оширишни таклиф қилди. Бу иш муросасизлик билан актив олиб борилсин, халқ хўжалигининг барча тармоқларида, фаолиятнинг ҳамма соҳаларида совет қонунларига, социалистик адолат талабларига оғишмай риоя этилишига, давлат ва гражданлар ҳисобига ғайриқонуний бойлик орттиришнинг ҳамма йўллари ва туйнуклари маҳкам беркитиб қўйилишига эришилсин. Партия билан халқ шу иллатга қарши курашга отлантирилсин.

Партия Марказий Комитети кўплаб талаб қилинаётган моллар ишлаб чиқаришни оширишга, аҳолига эҳтиёт қисмлар, қурилиш материаллари, квартираларни безаш буюмларини сотишни кенгайтиришга жуда зўр эътибор беришни талаб қилди. Аҳолининг хизматларга, аввало квартираларни, автомобилларни, мотоциклларни, электр, телерадио аппаратларини ҳамда бошқа рўзғор машиналари ва асбобларини ремонт қилиш билан боғлиқ хизматларга бўлган эҳтиёжларини қондириш учун жуда қисқа муддатларда моддий ва ташкилий шарт-шароитлар яратилсин. Савдо, маиший ва медицина хизмати, уй-жой-коммунал хўжалиги корхоналарининг, меҳмонхоналарнинг, хизмат қилиш соҳаси бошқа корхоналарининг иши яхшилансин, хизмат турлари ва шакллари кўпайтирилсин. Ўн иккинчи беш йилликка мўлжалланган давлат планларининг лойиҳаларида бу хусусда қўшимча чора-тадбирлар кўзда тутилсин, маҳаллий имкониятлар ва резервлардан тўлиқроқ фойдаланилсин.

Айрим моллар ва хизматлар етишмаслигининг, меҳмонхоналарда жой беришдан, транспортга билетлар сотишдан бош тортишнинг келиб чиқиш сабаблари оператив равишда синчиклаб ўрганилсин, айрим ходимларнинг тадбирсизлиги ва масъулиятсизлиги оқибатида етишмовчилик вужудга келаётган ҳолларда самарали чоралар кўрилсин, одамларнинг эҳтиёжларига эътиборсизлик ва беларволикнинг ҳар қандай кўринишлари қатъият билан тугатилсин.

СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари, бирлашмалар, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарлари моддий бойликларни ҳисобга олишда, хом ашё ва материалларни сарфлашда қатъий тартиб ўрнатишлари, назоратсизлик, хўжасизлик ва исрофгарчиликнинг ҳар қандай кўринишларини қатъият билан тугатишлари, социалистик мулкнинг пишиқ-пухта сақланишини таъминлашлари лозим. Виждонан қилинган ҳалол ва юқори сифатли меҳнат муносиб тақдирланишига интилиб, меҳнатни ташкил қилиш, нормалаш ва унга ҳақ тўлашни такомиллаштириш керак.

КПСС Марказий Комитети имкониятига яраша яшамаётган шахсларга қарши курашда совет қонунлари ва жамоатчилик фикрининг бутун кучидан фойдаланиш зарур, деб ҳисоблайди. Меҳнатсиз даромад топиш билан боғлиқ бўлган биронта ҳам фактга нисбатан таъсир чораси кўрмай қолдирилмасин. Иш шундай йўлга қўйилсинки, порахўрлар, давлат бойлигини таловчилар, тамагирлар, ташмачилар ҳамда жамият ҳисобига бойлик орттиришга ружу қилган бошқа кимсалар ялпи нафратга дучор этилсин, улар ўз қилмишлари учун муқаррар жазоланишларини билсинлар. Декларациялар системасидан, гражданлар даромадларининг қонунийлиги устидан назорат қилишнинг бошқа турларидан кенг фойдаланилсин, етказилган зарарни бир неча баравар қилиб ундириб олиш усули кўпроқ жорий этилсин, қилинаётган ғаразли жиноятлар учун мулкий масъулият оширилсин, солиқ практикаси такомиллаштирилсин. Ортиқча уй-жой майдонидан фойдаланиш устидан назорат ўрнатилсин, уй-жой билан боғлиқ бўлган айирбошлаш операциялари тартибга солинсин. Шаҳарларда ва аҳоли пунктларида паспорт режими мустаҳкамлансин.

Колхоз бозорларининг иши устидан назорат кучайтирилсин, чайқовчи унсурлар ва олибсотарларнинг фаолиятига чек қўйиш назарда тутилсин. Халқ кўплаб талаб қиладиган молларни кенг миқёсда сотишни ташкил этишда комиссион савдонинг аҳамияти, шунингдек, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сотишга ҳамда шу маҳсулотлардан тайёрланган буюмларни харид қилиш ва сотишда матлубот кооперациясининг роли оширилсин.

Молия органларининг, идоралар ревизия контрол муассасаларининг, халқ контроли органларининг иш самарадорлигини кучайтиришга, ишчи контролининг роли ва аҳамиятини оширишга эътибор қаратилди. Меҳнатсиз даромадларнинг олдини олиш мақсадида меҳнат коллективларининг ҳуқуқлари ва имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланиш лозим.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари халқ мулкини талон-торож бўлишдан ва айнишдан сақлашни таъминлаш, хўжасизлик, порахўрлик, чайқовчилик, тамагирлик пул йиғиш ҳолларини келтириб чиқарадиган шароитларнинг олдини олиш учун мансабдор шахсларга, раҳбар кадрларга нисбатан талабчанликни оширишлари зарур. Бу соҳада корхона, муассаса ва ташкилотлар маъмуриятининг фаолияти устидан партиявий контрол кучайтирилсин. Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда ходимларнинг сиёсий ва ишчанлик фазилатларига, шунингдек, маънавий поклигига алоҳида эътибор берилсин, ғаразгўйлик, хизмат мавқеини суиистеъмол қилиш, нопок кишиларга ҳомийлик қилиш фактларининг пайи қатъиян қирқилсин. Бундай хатти-ҳаракатлари билан ўз обрўсини тўккан кишилардан раҳбарлик ишида фойдаланиш мумкин эмас, деб ҳисоблансин.

СССР Прокуратурасига, СССР Ички ишлар министрлигига, СССР Юстиция министрлигига талон-торожларга, порахўрликка, чайқовчиликка ва бошқа ғаразли жиноятларга қарши курашни янада кучайтиришни, бу жиноятларнинг олдини олиш ишини тубдан яхшилашни таъминлаш таклиф қилинди. Прокуратура органлари меҳнат, уй-жой, ер қонунларига ва колхознинг намунавий Уставига риоя этилиши устидан назоратни кучайтиришлари зарур. СССР Ички ишлар министрлиги давлат автотранспортидан меҳнатсиз даромад олиш учун фойдаланиш, шунингдек, темир йўл, ҳаво ва сув транспортида одамларни ва юкларни ғайриқонуний равишда ташиш, ёқилғи, хом ашё ва материалларни, эҳтиёт қисмларни, саноатда ишлаб чиқарилган маҳсулотларни хусусий тартибда сотиш фактларини аниқлаб, шу фактларнинг олдини қатъият билан олиш соҳасида БХСС, давлат автоинспекцияси, транспортдаги милиция муассасаларининг фаолияти кучайтирилсин.

Ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари ўзларининг бутун ишида доимо жамотчиликка таянишлари, меҳнат коллективлари билан мустаҳкам ўзаро баҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилишлари керак. Меҳнатсиз даромадларга, айниқса, майда талон-торожларга, аҳолидан пул йиғишга қарши курашда ўртоқлик судларининг, кўнгилли халқ дружиналарининг, ҳуқуқ бузиш ҳолларининг олдини олиш кенгашларининг, тартиб сақлаш жамоат пунктларининг ва жамоатчилик бошқа органларининг имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланиш керак.

Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳар бир совет кишисини умумий бахт-саодат йўлида фидокорона меҳнатни чуқур ҳурмат қилиш ва шундай меҳнатга тайёр бўлиб туриш руҳида, оқилона эҳтиёжлар руҳида, хусусий мулкчилик психологиясига ва юлғичликка нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишни кучайтиришлари лозим. Ғоявий-сиёсий ишда ҳалол меҳнат — ҳар бир гражданнинг энг муҳим вазифаси ва шон-шараф иши эканини, фақат меҳнат инсоннинг коллективдаги ва жамиятдаги мавқеини белгилаб беришини равшан тушуниш руҳида тарбиялаш марказий ўрин олиши керак. Матбуотда, телевидение ва радио орқали меҳнатга қараб тақсимлашдан иборат социалистик принципни ҳар қандай бузиш ҳолларига қарши, юлғичлик ва молпарастлик кўринишларига қарши актив кураш олиб бориш, давлатга камроқ бериб, ундан кўпроқ олишга интиладиган кишиларни жамоатчилик ўртасида кескин қоралаш лозим.

Одамларда шу иллатга қарши кураш ҳамманинг ва ҳар бир кишининг иши эканлигини, биронта давлат ва жамоат органи бу ишдан четда туриши мумкин эмаслигини чуқур тушунишни пропаганда ва агитациянинг, ташкилотчилик, тарбиявий ишнинг ҳамма воситалари билан мустаҳкамлаш зарур, деб таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг қарорида. Раҳбар ва хўжалик кадрларини, бутун аҳолини ҳуқуққа риоя этиш руҳида тарбиялашни кенг миқёсда таъминлашни ташкил қилиш энг муҳим зарурат, деб ҳисоблансин.

СССР Маданият министрлигига, СССР Кинематография давлат комитетига, ижодий союзларига совет кишиларини юксак маънавий фазилатлар, меҳнатни ҳурмат қилиш, ҳалоллик, умумхалқ мулкини эҳтиёт қилиб асраш, текинхўрликка, хусусий мулкчилик психологиясига ва коммунистик ахлоқнинг зидди бўлган бошқа иллатларга нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялашга ёрдам берувчи бадиий асарлар, фильмлар ва спектаклларни яратишга актив кўмаклашиш тавсия этилди.

СССР Госпланига, СССР Молия министрлигига, СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетига, СССР Юстиция министрлигига, СССР Прокуратурасига, СССР Олий судига, СССР Ички ишлар министрлигига СССР Фанлар академияси билан биргаликда меҳнатсиз даромадларга қарши курашнинг социал, иқтисодий, ҳуқуқий ва бошқа жиҳатларини чуқур ўрганишни, бу ишда меҳнат коллективларининг ваколатларини кенгайтиришни ташкил этиш, зарурат туғилган тақдирда шу масалага оид қонунларни янада такомиллаштириш хусусида таклифлар киритиш тавсия қилинди.

СССР Прокуратураси, СССР Ички ишлар министрлиги олдига СССР Юстиция министрлиги, СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети ҳамда ВЦСПС билан биргаликда текинхўрларга қарши қаратилган қўшимча чораларни амалга ошириш вазифаси қўйилди. Ҳал этилиши лозим бўлган масалалар юзасидан тегишли таклифлар киритилсин.

Замондошимиз

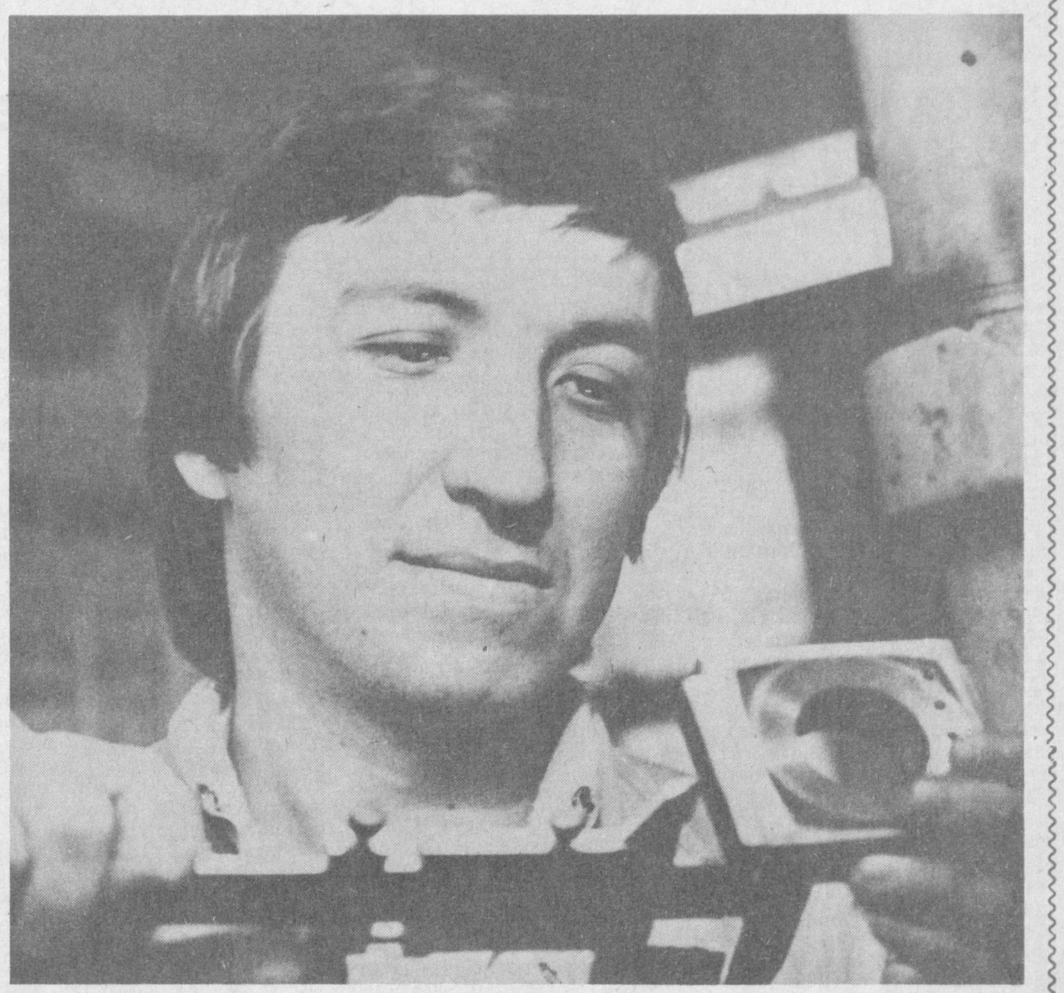

Унинг касби оддий. Фрезерчи. Корхонага ишга келганига ўн уч йил бўлди. Айтишга осон. Лекин бу йиллар ортида озмунча машаққатли меҳнат, яхши-ёмон кунлар борми! Александр шу давр мобайнида ўсди, улғайди. Касбига меҳр қўйди. Шогирдликдан етук мутахассислик даражасигача кўтарилди. Меҳнат уни элга танитди. Корхонанинг машъал ишчисига айланди.

— Коллектив катта ишонч билдириб мени Ленин район Советига депутат қилиб сайлади. Бу ишонч зиммамга катта масъулият юклади. Ахир халққа хизмат қилишдан ҳам оғир ва фахрли иш борми инсон учун, — дейди А. Тўлаев. — Сайловчилар ҳузурида тез-тез бўлиб тураман. Улар билан суҳбатлашаман, фикр алмашаман. Наказларини ўз вақтида бажаришга ҳаракат қиламан.

Чиндан ҳам бу халқ хизматкори биринчи навбатда ўзи ўрнак кўрсатиб ишлайди. Бошқалардан ҳам шуни талаб қилади. «Халқ фаровонлиги ва Ватан бахт-саодати йўлида меҳнат қилиш мен учун шарафли», дейди Александр.

Коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак унвонга сазовор бўлган бу ишчининг номини бугунги кунда «Средазэлектроаппарат» корхонаси коллективи ҳурмат билан тилга олади. Александр Тўлаев бу эъзозга ўзининг меҳнатсеварлиги ва тиниб-тинчимаслиги туфайли эришди. Яқинда у Запорожье шаҳридаги «Преобразователь» ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб ўтган ёш фрезерчиларнинг Бутуниттифоқ конкурсида қатнашиб, фахрий диплом олиб қайтди.

СУРАТДА: комсомол аъзоси Александр Тўлаев.

М. Нуриддинов фотоси.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети бюросининг навбатдаги мажлисида шаҳар партия комитети аъзоси, шаҳар план комиссияси раиси В. А. Котовнинг меҳнат ресурсларидан фойдаланишни тубдан яхшилаш тўғрисида Тошкент шаҳар XXV партия конференциясида қўйилган вазифаларни бажариш юзасидан кўраётган чоралари ҳақидаги ҳисоботи тингланди.

Бюро ушбу проблемаларни ҳал этиш бўйича В. А. Котов томонидан муайян тадбирлар кўрилаётганлигини қайд этди. Меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш бўйича яхлит комплекс программа ишлаб чиқилмоқда. Амалга оширилаётган ишларни мувофиқлаштириш мақсадида ушбу масалалар бўйича шаҳар ва район комиссиялари ташкил этилган.

Шу билан бирга мазкур масала юзасидан қабул қилинган қарорда таъкидланадики, шаҳар план комиссияси узоқ вақт мобайнида меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш масалалари билан етарли даражада шуғулланмаган. В. А. Котов ўз шаънига айтилган танқиддан тез ва тегишли хулоса чиқармаган, шаҳар партия конференциясидан кейин мазкур ишга зарур тезкорлик бахш этмади. Меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилашга доир кўпгина етилган масалалар ҳозирча ташкилий ва амалий жиҳатдан ечилган эмас.

Шаҳар, район план комиссиялари қўшимча ташкил этилаётган иш жойларининг аниқ тармоқ структурасига эга эмас, аксарият хўжалик раҳбарларининг маҳаллий меҳнат ресурсларидан фойдаланишни жадаллаштириш масалаларидаги сусткаш фикрлари билан муроса қилишда давом этяпти.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, шаҳар партия комитетининг аъзоси бўлгани ҳолда шаҳар план комиссиясининг раиси шаҳар Совети ижроия комитетининг, район ижроия комитетларининг мутасадди бошқарма ва бўлимларининг банд бўлмаган меҳнатга қобилиятли аҳолини аниқлаш, ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб этиш соҳасидаги ишларини мувофиқлаштириш борасида ўзига бериб қўйилган ҳуқуқ ва ваколатлардан тўла фойдаланаётгани йўқ.

Шаҳар партия комитети бюроси коммунист В. А. Котов шаҳар партия комитети аъзоси сифатида меҳнат ресурсларидан фойдаланишни тубдан яхшилаш борасидаги шаҳар XXV партия конференцияси қарорларини амалга оширишда зарур қатъият кўрсатмаётганлигини қайд этиб, ундан ўз ишини ва ўзига ишониб топшириб қўйилган шаҳар план комиссияси фаолиятини қатъиян қайта қуришни, муҳим давлат проблемаларини ҳал этишга юзаки ёндошишга барҳам беришни, банд бўлмаган меҳнатга қобилиятли аҳолини ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб этиш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирларнинг самарадорлигини жиддий оширишни талаб қилди.

Бюро Куйбишев шоссесидаги 15-уй истиқоматчиларининг коллектив хатини текшириш натижаларини кўриб чиқди. Текшириш аҳолининг уйни капитал ремонт қилиш, иссиқлик ва сув таъминотидаги мавжуд камчиликларни тугатиш юзасидан турли идораларга қайта-қайта мурожаат қилишига қарамай жавоб чораси кўрилмаганлиги тўғрисидаги хатда келтирилган фактларни тасдиқлади.

Хатларни кўриб чиқиш топширилган Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг уй-жой бошқармаси, Ҳамза район Совети ижроия комитети, район турар жой ишлаб чиқариш-эксплуатация трестининг масъул ходимлари зарур чоралар кўриш ўрнига сохта жавоб бериш билан шуғулланишган. Ваъдалар беришган, бироқ, бу ваъдалар кейин бажарилмаган, капитал ремонт бошлангани, тегишли ишлар қисман бажарилгани ҳақида хабар қилиб юқори органларни, 15-уйда яшовчиларни мунтазам алдашган. Ваҳоланки, тегишли хизматлар уйни капитал ремонт қилишга амалда киришмаганлар.

Юқори органларни, 15-уйда яшовчиларни ёлғон маълумот билан чалғитганлиги, уларнинг мурожаатлари юзасидан ўз вақтида чора кўрмаганлиги, сансалорлик ва зарур ремонт ишларини ташкил этишдаги назоратсизлик учун шаҳар партия комитетининг бюроси КПСС аъзолари —Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг уй-жой бошқармаси бошлиғи Л. А. Треханов, бошқарма бош инженери В. М. Ким, Ҳамза район Совети ижроия комитети раиси З. Т. Новиковани партиявий жавобгарликка тортди ва улардан уй ремонтини ташкил этиш ва уни белгиланган муддатларда ниҳоясига етказиш юзасидан зудлик билан чора-тадбирлар кўришни талаб қилди.

Шаҳар партия комитети бюроси шаҳар иқтисодий ва социал ҳаётининг, партия ташкилотлари фаолиятининг бошқа масалаларини ҳам кўриб чиқди.

Шаҳар индустрияси рапорти

Беш ойлик план тайёр

БУГУН

Ўзбекистон пойтахти саноат корхоналари товар маҳсулотларини реализация қилиш ва саноат маҳсулотларининг асосий турларини ишлаб чиқариш беш ойлик планини адо этдилар.

Ишлаб чиқариш коллективлари биринчи ярим йиллик план-топшириқларини муваффақиятли бажаришга интилиб, хўжалик фаолиятининг барча йўналишларида туб бурилишни амалга ошириш, фан-техника тараққиёти, меҳнат ва ишлаб чиқаришни такомиллаштириш асосида корхоналарни интенсив ривожланиш йўлига ўтказиш учун курашни кучайтирмоқдалар.

Корхоналарда 1986 йилга белгиланган ишлаб чиқариш программаларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақанинг кенг қулоч ёйганлиги янада юксак техник-иқтисодий кўрсаткичларга эришишда муҳим омил бўлмоқда. Ленин, Акмал Икромов, Киров, Октябрь, Собир Раҳимов районларининг меҳнат коллективлари шу йил январь-май ойлари планини биринчилар қатори адо этдилар.

Беш ойлик планнинг муддатидан илгари адо этилиши шаҳар индустриясига ой охирига қадар қўшимча 30 миллион сўмликдан зиёд машинасозлик, приборсозлик буюмлари, енгил, озиқ-овқат, маҳаллий саноат, қурилиш индустрияси маҳсулотларини, кенг истеъмол товарларини республика ва мамлакатимиз халқ хўжалигига етказиб бериш имконини беради.

Кино — давр кўзгуси

Аргентинанинг «Расмий тахмин» фильмида ҳикоя қилинган воқеалар фашизм ҳукмронлик қилаётган исталган мамлакатда содир бўлиши мумкин. Режиссёр Луис Пуэнсо мамлакат демократик ўзгартишлар йўлига ўтиб олиб, кўпгина машҳур санъаткорларнинг номлари ёзилган «қора рўйхатлар» тугатилган, энг яхши кишиларни муҳожирликка мажбур этган ошкора жабр-зулм тўхтатилган ҳозирги пайтдагина қонхўр режим ота-онасидан жудо қилган гўдакнинг тақдири тўғрисида ҳикоя қила олди. Муҳожирликда бўлган кишилар орасида фильмдаги бош роль — тарих муаллимаси ролини ижро этган актриса Норма Алендро ҳам бор эди. Бу фильм 27 май куни Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари Халқаро кинофестивалининг асосий экранида намойиш қилинди.

«Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашда кинонинг роли» мавзуида шу куни бошланган мунозара инсоният цивилизацияси тақдири учун маданият арбобларининг масъулиятини англаш руҳи билан суғорилган.

— Уч қитъа тараққийпарвар экран усталарининг ижодида планета бошдан кечираётган барча воқеалар ўз аксини топмоқда, — деди учрашувни очар экан Ўзбекистон Кинематографчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Анатолий Қобулов. — Кинокамера реакцион идеологияга, яхши ниятли кишиларни бирлаштиришга халақит бераётган барча нарсаларга қарши қаратилган бўлиши зарур.

Мунозара қатнашчилари тинчлик, ҳамжиҳатлик ғояларини қарор топтиришга хизмат қилиш, Ер юзини янги уруш гирдобига тортишга интилаётган кимсаларга қарши қаҳр-ғазаб билан бош кўтаришдан иборат ўзларининг асосий бурчлари тўғрисида ошкора гапирдилар.

Мунозарада сўзга чиққан Умар Клифи (Тунис), Мануэль Гонсалес (Куба), Золипе Нкозе (Жанубий Африкадаги Африка миллий конгресси), Роберто Ривера (Мексика), Самуэль Матола (Мозамбик), Юсуф-Шаъбон (Фаластин Озодлик ташкилоти), Конг Бун Тхием (Кампучия) ва бошқалар Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари тараққийпарвар кинематографияси босиб ўтган йўл тўғрисида, миллий маданиятларни ривожлантиришда, мустақилликни қўлга киритган халқларнинг ўзлигини англаш руҳини қарор топтиришда кинонинг роли тўғрисида гапирдилар.

(ЎзТАГ).

Алло, редакциями?

ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ: МУАММОЛАР ВА ИСТИҚБОЛЛАР

«Телефон алоқаси хизматлари илдам суръатлар билан ривожлантирилади. 2000 йилга борганда шаҳар аҳолисини квартира телефонлари билан таъминлаш асосан тугалланади». — 1986 — 2000 йилларда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва маиший хизматни ривожлантириш Комплекс программаси шундай истиқболларни очади. Хўш, Тошкентдаги турар жойларни телефонлаштириш масалалари қандай ҳал этиляпти, автомат телефон станциялари қурилиши қандай олиб бориляпти, телефон справочниклари хизматини ривожлантириш истиқболлари қандай, бошқа муаммолар ва эртанги куннинг телефон алоқаси истиқболларичи? Бу муаммолар шубҳасиз ҳамшаҳарларимизни қизиқтиради. Ана шулар ҳақида улар ўзларининг редакцияга йўллаган кўпгина мактубларида ҳам фикр юритишади.

Етилган масалаларни кўтариш ва уларни ҳал этишга ёрдамлашиш мақсадида «Тошкент оқшоми» газета редакцияси ўз газетхонларини телефон орқали бўладиган мулоқотга таклиф этади. Бу мулоқот 30 май куни соат 17 дан соат 19 гача ўтказилади. Ана шу соатда редакция ходимлари билан бирга Ўзбекистон ССР алоқа министрлигининг, шаҳар телефон тармоқлари Бош бошқармасининг раҳбарлари, шаҳар капитал қурилиш Бош бошқармасининг масъул ходимлари 33-99-42 ва 32-53-66 рақамли телефонлар олдида бўлишади.

Сизлардан шу куни аниқ ва лўнда саволлар беришингизни илтимос қиламиз. Агар белгиланган вақт ичида сиз бирор сабаб билан юқорида кўрсатиб ўтилган телефонлар орқали қўнғироқ қилолмай қолсангиз ўз саволларингизни ёзма равишда, «Алло, редакциями?» деган сўзларни конвертга ёзган ҳолда бизга йўллашингиз мумкин.

Шундай қилиб 30 май куни соат 17 дан соат 19 гача бўлган вақт ичида сизларнинг қўнғироқларингизни кутамиз.

СССР Министрлар Советида

Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида

СССР Министрлар Совети меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқиб, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига социалистик мулкни ўғирлаш, порахўрлик, чайқовчилик ҳамда меҳнатсиз даромадларнинг манбаи бўлган бошқа тамагирлик билан қилинган жиноятларга қарши курашни кучайтиришни топширди. Ана шу жиноятларнинг содир бўлишига кўмаклашадиган шарт-шароитлар чуқур ўрганилишига ва шундай шарт-шароитларнинг бартараф этилишига доимий эътибор берилсин. Социалистик мулкнинг тўла-тўкис сақланишини таъминлайдиган самарали тадбирлар ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин. Бунда тартиб, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлаш, исрофгарчилик ва нобудгарчиликка қарши курашни кучайтириш, моддий ресурслар ва пул маблағларидан фойдаланишда тежамкорликка қаттиқ риоя этилишини таъминлаш; социалистик мулкни сақлаш ва давлат интизомига риоя этилиши юзасидан дастлабки ҳисоб-китоб ва контролнинг ҳамма формаларини анча яхшилаш; моддий ва меҳнат харажатлари, машина ва ускуналардан фойдаланишнинг техникавий ва иқтисодий жиҳатдан асосланган нормаларини ўз вақтида ишлаб чиқиш ва жорий этишни таъминлаш юзасидан корхоналар, ташкилотлар, муассасалар ва колхозлар раҳбарларининг жавобгарлигини ошириш назарда тутилсин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1985 йил 25 сентябрдаги «1986—2000 йилларда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва хизмат соҳасини ривожлантириш Комплекс программаси тўғрисида»ги 915-қарорига мувофиқ халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат соҳасини жадал ривожлантириш таъминлансин; ишлаб чиқариш ҳажми ва кўрсатиладиган хизматларни кўпайтириш, уларнинг сифатини ошириш, айрим товарлар ва хизматлар тақчиллиги пайдо бўлганида уларни оператив бартараф этмоқ учун резервлар ва қўшимча имкониятлар қидириб топилсин.

СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетига ВЦСПС билан биргаликда ҳамда министрликлар ва идоралар иштирокида тўла моддий жавобгарлик ҳақида шартномалар тузилиши мумкин бўлган ишчи ва хизматчиларнинг категориялари рўйхатини кенгайтириш масаласини кўриб чиқиш ва ҳал этиш топширилди.

Агар товарлар ва маҳсулотлар ўғирланган, атайлаб бузилган, камомади ёки йўқотилгани аниқланган тақдирда етказилган зарарни чакана нархлардан бир неча карра кўп миқдорда ундириб олиш тартиби қўлланиладиган ана шундай товар ва маҳсулотларнинг доирасини кенгайтириш кўзда тутилди;

моддий бойликлар ва нобудгарчиликларни амалдаги ҳисобдан чиқариб олиш тартибига ўзгартишлар киритилсин, бунда ҳисобдан чиқариб юбориш ва келтирилган зарарни айбдорлардан ундириб олиш устидан назоратни кучайтириш кўзда тутилсин, шунингдек, белгиланган тартибни бузганликлари учун мансабдор шахсларнинг жавобгарлиги оширилсин.

СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига кўзбўямачилик ва қўшиб ёзишларнинг олдини олиш учун қўшимча тадбирлар белгилаш таклиф этилди. Қонунсиз мукофотлар ва бошқа мукофотлар бериш оқибатида, шунингдек, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг моддий рағбатлантириш фондига ҳамда бошқа шунга ўхшаш фондларига қонунсиз маблағлар ажратишдан давлат кўрган зарар, бошқа белгиланган тадбирлар қўлланилишидан қатъи назар, батамом ундириб олинишига эришилсин.

СССР Министрлар Совети СССР Молия министрлиги, СССР Марказий статистика бошқармаси, министрликлар ва идоралар зиммасига учёт ва ҳисобот ишида давлат интизомига риоя этилиши устидан назоратни кучайтириш, корхоналар, ташкилотлар, муассасалар ва колхозларда дастлабки учетни йўлга қўйишни яхшилаш учун қатъий чоралар кўришни, хом ашё, материаллар ва ёнилғи сарфининг тўла ва ишончли ҳисобга олинишини таъминлайдиган ҳужжатларнинг дастлабки учети типовой нормаларини жорий этишни ниҳоясига етказишни юклади. Учет ва ҳисобот соҳасида бузишлар ва суиистеъмолларнинг олдини олиш, аниқлаш ва пайини қирқиш ишида ҳуқуқ-тартибот ва контрол органларининг ҳамкорлиги яхшилансин. СССР Марказий статистика бошқармаси органлари қуриб битказилган объектларни фойдаланиш учун топширишга қабул қилиш қоидалари бузилганлигини аниқлаганларида бу объектларни ҳисоботлардан чиқариб ташласинлар.

СССР давлат банки ва СССР қурилиш банкига нақд пулсиз ҳисоб-китоблардан хўжалик муносабатларида социалистик қонунчиликка риоя этилишининг дастлабки назорати воситаси сифатида, айниқса, ҳисоб-китоб ҳужжатларининг товар кўриниши устидан дастлабки назорат воситаси сифатида активроқ фойдаланиш топширилди.

Халқ истеъмоли моллари сифат жиҳатидан қабул қилинганидан кейин, агар иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқ бўлса, уларга ҳақ тўлаш тартиби жорий этилсин. Якка тартибда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини топширувчилар билан тайёрлов ташкилотларининг ҳисоб-китоблари устидан банк назоратини кучайтириш зарур деб топилди, топширилган маҳсулотга нақд пулсиз ҳақ тўлаш тартиби кенгроқ жорий этилиши керак. СССР давлат банкининг корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар СССР давлат банки муассасаларига ўз чекларини тақдим этиб, пул маблағлари олишини бекор қилиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинди.

СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига уй-жойлардан жамият манфаатларига зид тарзда шахсий бойлик орттириш ва бошқа ғаразли мақсадларда фойдаланиши мумкин эмаслигини назарда тутиб, гражданларнинг уй-жой биноларидан фойдаланиши устидан назоратни кучайтириш тўғрисида кўрсатма берилди. Уй-жой бинолари, боғ ҳовлилар ва чорбоғларини ижарага берадиган шахслар рўйхати тузилсин ва бу шахслар ижарага бериш масалаларини тартибга солиб турадиган қонун талабларига қатъий риоя этишлари таъминлансин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ана шундай шартномаларни қайд этиш тартибини, ижарага бериладиган уй-жой биноси, мол-мулк ва кўрсатиладиган хизмат учун ҳақ тўлашнинг шартлари ва унинг энг кўп тўлов миқдорини белгиласин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Савдо министрлигига ва Центросоюзга колхоз бозорлари ишини яхшилаш, бу бозорларда колхозлар, совхозлар ва матлубот кооперациялари амалга ошираётган савдо-сотиқни кенгайтириш, савдо қоидаларига риоя этилиши устидан назоратни кучайтириш тадбирларини белгилаш топширилди. Бунинг учун КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1986 йил 9 январдаги «Матлубот кооперациясини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги 40-қарорида кўрсатилган имкониятлардан кенгроқ фойдаланилсин. Колхоз бозорларида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш билан банд бўлган шахсларни ҳисобга олиш тартиби белгилансин, савдо қоидаларига риоя этишни назорат қилиш ишида ва чайқовчиликнинг ҳамда меҳнатсиз даромад олишнинг бошқа шаклларининг олдини олиш ва пайини қирқишда бозорлар маъмуриятининг ҳуқуқлари кенгайтирилсин ва жавобгарлиги оширилсин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларида етиштирилган ортиқча гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини давлат ва кооператив тайёрлов ташкилотларига шу маҳсулот тайёрланган жойларда сотилишини кенгайтиришлари ва рағбатлантиришлари лозим; гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларидаги маҳсулдор чорва молларининг сони ва тури устидан белгиланган айрим чеклашларни бекор қилиш тўғрисидаги масала кўриб чиқилсин ва зарур ҳолларда маҳаллий шароитларни ҳисобга олиб, мол боқишнинг энг кўп нормаларига аниқликлар киритилсин. Гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларида мол боқишнинг норма ва тартибига қатъий риоя қилиниши устидан назорат кучайтирилсин, агар бу норма ва тартибларни бузганлик учун жавобгарлик амалдаги қонунларда кўзда тутилмаган бўлса, ана шундай жавобгарлик белгилаб қўйилсин.

Гражданлар билан корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ўртасида беш минг сўмдан кўп миқдордаги олди-сотди ҳисоб-китобларини СССР давлат банкининг муассасалари ёки давлат меҳнат омонат кассалари орқали нақд пулсиз, пул ўтказиш йўли билан амалга ошириш белгиланди. Ўн минг сўмдан ортиқ миқдордаги олди-сотди ишларини амалга ошираётган, шунингдек, қиймати 20 минг сўмдан кўп бўлган уй (дала ҳовлиси) қураётган гражданлар молия органига муайян маблағларни олиш манбалари тўғрисидаги декларацияни тақдим этишга мажбурдирлар. Гражданлар халқ депутатлари маҳаллий Совети ижроия комитети ёки прокурорнинг талаби билан ҳам маблағ олиш манбалари ҳақида молия органига декларация тақдим этишга мажбурдирлар.

СССР Олий Совети Президиумида

СССР Олий Совети Президиуми «Меҳнатсиз даромад топишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида» Фармон қабул қилди. Бу Фармонда қуйидаги чораларни қўллаш кўзда тутилади:

белгилаб қўйилдики, корхоналар, муассасалар, ташкилотларга қарашли транспорт воситалари, машиналар ёхуд механизмлардан ғаразли ниятларда ўзбошимчалик билан фойдаланиш гражданларга юз сўмгача миқдорда ва мансабдор шахсларга икки юз сўмгача миқдорда штраф солиш тариқасида маъмурий жазога тортишга, транспорт воситаларининг ҳайдовчиларига эса — юз сўмгача миқдорда штраф солишга ёки уларни бир йилгача муддатга транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этишга сабаб бўлиб, келтирилган мулкий зарар ундириб олинади.

Кустар-ҳунармандчилик касб-кори, бошқа хил якка меҳнат фаолияти билан шуғулланишдан топилган даромад тўғрисида ёки даромад солиғи солинадиган бошқа даромадлар хусусида декларация беришдан ҳамда декларация бериш қонунларда кўзда тутилган ўзга ҳолларда декларация беришдан бўйин товлаш ёхуд бундай декларацияни ўз вақтида бермаганлик ёки унга била туриб сохта маълумотларни қўшиб қўйганлик огоҳлантириш тарзида ёки эллик сўмдан юз сўмгача миқдорда штраф солиш тариқасида маъмурий жазога тортишга сабаб бўлади.

Шу каби маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишлар халқ депутатлари район, шаҳар, шаҳарлардаги район Советларининг ижроия комитетлари ҳузурида иш кўрувчи маъмурий комиссиялар томонидан қараб чиқилади.

Бу ҳақдаги протоколлар молия органларининг ваколатли мансабдор шахслари ёки милиция ходимлари томонидан тузилади.

Ўшандай ҳуқуқбузарлик қилганлик учун маъмурий жазо берилганидан кейин содир этилган ана шундай хатти-ҳаракат жиноий жавобгарликка тортишга сабаб бўлади ва икки йилгача муддатга ахлоқ тузатиш иши бериш ёки икки юз сўмдан бир минг сўмгача миқдорда штраф солиш билан жазоланади.

Кустар-ҳунармандчилик касб-кори ва бошқа хил якка меҳнат фаолияти билан шуғулланиш тартибини бузганлик эллик сўмдан юз сўмгача миқдорда штраф солиш тариқасида маъмурий жазога тортишга сабаб бўлиб, тайёрланган маҳсулот, ишлаб чиқариш қуроли ва хом ашё мусодара этилиши ёки мусодара этилмаслиги мумкин.

Махсус равишда тақиқлаб қўйилган кустар-ҳунармандчилик касб-кори ёки бошқа хил якка меҳнат фаолияти билан шуғулланиш эллик сўмдан юз сўмгача миқдорда штраф солиш тариқасида маъмурий жазога тортишга сабаб бўлиб, тайёрланган маҳсулот, ишлаб чиқариш қуроли ва хом ашё мусодара этилади.

Махсус равишда тақиқлаб қўйилган кустар-ҳунармандчилик касб-кори ёки бошқа хил якка меҳнат фаолияти билан шуғулланиш шундай ҳуқуқбузарлик қилганлик учун маъмурий жазо берилганидан кейин содир этилса, жиноий жавобгарликка тортишга сабаб бўлади ва икки йилгача муддатга ахлоқ тузатиш иши бериш ёки икки юз сўмдан бир минг сўмгача миқдорда штраф солиш билан жазоланиб, тайёрланган маҳсулот, ишлаб чиқариш қуроли ҳамда хом ашё мусодара этилади.

Махсус тақиқлаб қўйилган кустар-ҳунармандчилик касб-кори ёки бошқа хил якка меҳнат фаолияти билан шуғулланиш кўп миқдорда даромад олиш мақсадида ёки ёлланма меҳнатдан фойдаланилган ҳолда содир этилса, шунингдек тақиқланган якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғуллангани учун илгари судланган шахс томонидан содир қилинса, беш йилгача муддатга озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланиб, мол-мулки мусодара этилади.

Чорва моллар ва паррандаларни боқиш учун давлат ёки кооператив магазинларидан нон, ун, ёрма ва бошқа хил озиқ-овқат маҳсулотларини сотиб олиш, шунингдек чорва мол ҳамда паррандаларни магазинлардан сотиб олинган нон, ун, ёрма ва бошқа хил озиқ-овқат маҳсулотлари билан боққанлик эллик сўмдан юз сўмгача миқдорда штраф солиш тариқасида маъмурий жазога тортишга сабаб бўлади.

Ўша ҳаракатлар шундай ҳуқуқбузарлик қилганлик учун маъмурий жазога тортилгандан кейин ёки мунтазам равишда ёхуд кўп миқдорда содир этилса, жиноий жавобгарликка тортишга сабаб бўлади ва икки йилгача муддатга ахлоқ тузатиш иши бериш ёки юз сўмдан беш юз сўмгача миқдорда штраф солиш билан жазоланади.

СССРнинг Қонун актларига қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди:

СССР Олий Совети Президиумининг «Порахўрлик учун жиноий жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги 1962 йил 20 февралдаги Фармонининг 1-моддаси қуйидаги таҳрирда баён этилди:

Мансабдор шахс пора берувчи шахснинг манфаатларини кўзлаб, ўз хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда амалга ошириши лозим бўлган ёки мумкин бўлган бирон-бир ҳаракатни бажаргани ёки бажармагани учун шахсан ўзи ёхуд воситачилар орқали қандай йўл билан бўлмасин бирон-бир пора олган тақдирда, ўн йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш билан жазоланиб, мол-мулки мусодара қилинади.

Ўша ҳаракатлар бир группа шахслар томонидан олдиндан тил бириктириб ёки бир неча марта ёхуд товламачилик қилиш йўли билан пора олиш тариқасида содир этилса, ёинки кўп миқдорда пора олиш билан боғлиқ бўлса, беш йилдан ўн беш йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш билан жазоланиб, мол-мулки мусодара қилинади.

Ушбу модданинг биринчи ва иккинчи қисмларида кўзда тутилган, масъул мансабни эгаллаб турган ёки порахўрлиги учун илгари судланган ёхуд жуда катта миқдорда пора олган мансабдор шахс томонидан содир этилган хатти-ҳаракатлар учун саккиз йилдан ўн беш йилгача муддатга озодликдан маҳрум қилиниб, мол-мулкини мусодара этиш ҳамда икки йилдан беш йилгача муддатга сургун қилиш билан ёхуд сургун қилинмай жазоланади, айбни оғирлаштирадиган алоҳида ҳолларда эса ўлим жазоси берилиб, мол-мулки мусодара қилинади.

СССР Олий Совети Президиумининг «Давлат ёки жамоат мулкини оз миқдорда талон-торож қилишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги 1982 йил 3 декабрдаги Фармонининг 1 ва 2-моддалари қуйидаги таҳрирда баён этилди:

1. Белгилаб қўйилсинки, давлат ёки жамоат мулкини оз миқдорда талон-торож қилган шахс башарти, унинг хатти-ҳаракати жиноий жавобгарликка тортишга сабаб бўлмаса, йигирма сўмдан икки юз сўмгача миқдорда штраф солиш тариқасида маъмурий жавобгарликка тортилади ёхуд бир ойдан икки ойгача муддатга ахлоқ тузатиш иши берилиб, иш ҳақининг йигирма проценти ушлаб қолинади, ёинки жамоат таъсири кўрсатиш чораси қўлланилади ҳамда келтирилган мулкий зарар ундириб олинади.

2. Давлат ёки жамоат мулкини талон-торож қилган шахслар маъмурий ёки жиноий жавобгарликка тортилиши ёхуд уларга нисбатан жамоат таъсири кўрсатиш чораси қўлланилиши билан бир қаторда, маъмурият меҳнат коллективи ёки корхона, муассаса, ташкилотнинг касаба союз комитети (касаба союз бюроси), унинг структуравий бўлинмаси ёки бригада кенгаши билан келишиб туриб белгилайдиган давр мобайнида ҳамма хил мукофотлардан ҳам маҳрум этиладилар. Улар, шунингдек, йил якунларига қараб бериладиган мукофотлардан, дам олиш уйлари ёки санаторийларга имтиёзли путёвкалар олишдан маҳрум бўладилар; уларнинг уй-жой майдони олиш навбатини меҳнат коллективининг таклифига биноан корхона, муассаса, ташкилотнинг маъмурияти касаба союз комитети билан келишиб туриб, кейинга суриши мумкин.

Меҳнатсиз даромад топишга қарши курашни кучайтиришга оид тегишли ўзгартишлар СССРнинг баъзи бир бошқа қонун актларига ҳам киритилди.

Ушбу Фармон 1986 йил 1 июлдан кучга киради.

Иттифоқдош республикаларнинг Олий Советлари Президиумларига иттифоқдош республикалар қонунларини шу Фармонга мувофиқлаштириб чиқиш топширилди.

Бўлажак ишчи ёшлар кўргазмасида

Бутун бир уйни қувурлар ва радиаторларнинг ёпиқ системаси билан қамраб олган сув иситиш ажойиб схемасининг макети кўзга ташланади. Бундай системанинг пишиқ-пухта ишлаши учун насослар ҳам, электродвигателлар ҳам талаб қилинмайди. Сув табиий зўриқиш ҳисобига айланади. Бундай оддий конструкция, масалан, саккиз квартирали коттежда бир йилда 500 сўмлик электр энергияни тежашга имкон беради.

Ана шу системани Бухородаги 28-ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртининг талабалари — ҳунар-техника билим юртлари ўқувчилари техникавий ва бадиий ижодиёти III республика кўргазмасининг қатнашчилари яратдилар. Кўргазма Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексининг павильонида очилди.

Унинг олтита бўлимида халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларига тааллуқли 350 га яқин экспонат бор.

Ҳозирги вақтда республикадаги ҳунар-техника билим юртларида 507 та ёш рационализатор мактаби, ёшларнинг ижодий комплекс бригадалари, жамоатчилик конструкторлик бюролари ишлаб турибди.

Информатика ва ҳисоб техникаси асослари кабинети кўргазманинг энг ажойиб экспонатлари бўлди. Бу кабинетда электрон-ҳисоблаш машиналари, дисплейлар, микрокалькуляторлар ўрнатилган. Шу беш йилликда кўпгина ҳунар-техника билим юртларида ана шундай синфлар ташкил этилади.

Кўргазма стендлари ўтган йиллар мобайнида ҳунар-техника таълими системасида эришилган ютуқлар ва ўн иккинчи беш йиллик режалари ҳақида ҳикоя қилади. Кўргазма барча хоҳловчилар учун бир ой давомида ишлаб туради.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси F. Ҳ. Қодиров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова 27 май куни кўргазмани бориб кўрдилар. **(ЎзТТАГ).**

КПСС XXVII съезди материаллари тўплами

Мисрнинг «Ал-Мавқиф ал-Араби» нашриёти КПСС XXVII съезди материаллари тўпламини араб тилида кўп нусхада босиб чиқарди.

Совет жамияти, дейилади тўплам сўз бошисида, ўз тараққиёти йиллари мобайнида сиёсий, социал-иқтисодий, илмий ва маданий соҳаларда ғоят катта муваффақиятларга эришди. СССРдаги бунёдкорлик жараёнларининг натижалари бошқа халқлар учун намуна бўлиб хизмат қилади. Совет кишилари инсониятнинг космос сари йўлини очдилар, Ер юзида ҳарбий стратегик мувозанатга эришдилар ва империализм кучларининг агрессив режаларини барбод этдилар. Совет Иттифоқининг авангардлик роли, унинг ички ва ташқи сиёсат соҳаларида эришган ютуқлари туфайли социалистик ҳамдўстликнинг позициялари мустаҳкамланди, Ер юзида мустаҳкам тинчлик ва хавфсизлик ўрнатиш учун имкониятлар яратилди.

КПСС XXVII съезди, деб таъкидланади сўз бошида, совет халқи ва жаҳондаги бошқа халқлар учун порлоқ келажакни барпо этиш реал истиқболини кўрсатди. СССР коммунистларининг анжумани партия совет меҳнаткашларининг манфаатлари тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлигини намойиш этди, Совет Иттифоқи ривожланаётган мамлакатлар жаҳон империализмининг кирдикорларига қарши олиб бораётган курашда уларни қўллаб - қувватлаётганлигини тасдиқлади. Съезднинг унда қабул қилинган материалларда мужассамлашган ғоялари келгуси босқичда совет халқи бутун фаолиятининг бош йўли бўлиб қолади.

ЯЛПИ ХАВФСИЗЛИК МАНФААТЛАРИГА ХИЛОФ

Американинг «стратегик мудофаа ташаббуси» программасига Исроилнинг қўшилиши тўғрисида 1986 йил 6 май куни Вашингтонда имзоланган битим муносабати билан Совет Иттифоқи Исроил ҳукуматига баёнот берди.

Баёнотда таъкидланадики, Исроил ҳукумати мана шу программа бошдан-оёқ қуролланиш пойгасини космик фазога ёйишга ва космик фазони ҳарбий рақобат ва қарама-қаршилик зонасига айлантиришга мўлжалланганини билмаслиги мумкин эмас. Зарбдор қуролларнинг сифат жиҳатидан янги туркумини яратиш ва уларни космосда жойлаштириш режалари — вужудга келган ҳарбий-стратегик мувозанатни итқитиб ташлашга, қуролланиш пойгасини янги сифат даражасига кўтаришга интилаётган АҚШ ялпи стратегиясининг таркибий қисмидир.

Башарти космосга қурол-яроғ тўлдириб юбориладиган бўлса, бу нарса инсониятнинг халқаро хавфсизлик кенг қамровли системасини вужудга келтириш, планетани шу аср охиригача ядро қуролидан халос этиш умидларига катта зарба уриши мутлақо равшан. Инсоният ҳалокатли хавф-хатар қаршисига бориб қолади, бу ҳақда Совет Иттифоқи неча марталаб огоҳлантирган эди.

Американинг космосни ҳарбийлаштириш режаларини амалга оширишда биргаликда қатнашиш барча халқларнинг, шу жумладан, Исроил халқининг орзу-умидларига зид эканлигига Совет Иттифоқининг ишончи комил.

Исроил раҳбарлари Ер атрофи фазосини муҳолифлик майдонига айлантиришга ўз «ҳиссаси»ни қўшиб, шу тариқа дунёдаги, бинобарин, Яқин Шарқдаги умумий кескинликни кучайтиришга кўмаклашмоқда. Кескинлик кучайган сайин Яқин Шарқдаги аҳволни шу ерда жойлашган барча давлатлар ва халқларнинг манфаатларига мос келадиган тарзда одилона бартараф этишга эришиш истиқболлари янада кўпроқ олислашиши шубҳасиз.

Совет томони, деб таъкидланади баёнотда, Исроил ҳукумати қуролланиш пойгасини космосга кўчиришга йўл қўймаслик ва ялпи хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб тегишли хулосалар чиқариб олади, деб умид қилади.

Исроил ҳукуматига баёнот СССРнинг Исроилдаги манфаатларини ҳимоя қилувчи Финляндия Ташқи ишлар министрлиги орқали топширилди.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

● ДАМАШҚ. Исроиллик босқинчи маъмурлар араблардан босиб олинган ерларда фаластинлик ватанпарварлардан суд йўли билан ўч олишни давом эттирмоқдалар. Шарқий Қуддус, Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги Наблус ва Рамалла шаҳарларининг ҳарбий трибуналлари яна 6 кишини узоқ муддат қамоқ жазосига ҳукм қилди. Ҳукм қилинганларнинг ҳаммасига «қўпорувчилик фаолиятида қатнашди» деган сийқа айб қўйилган.

● ДЕҲЛИ. Исломободнинг мамлакатни ҳарбийлаштириш ва АҚШ билан ҳарбий алоқаларни мустаҳкамлаш сиёсати Покистоннинг халқаро валюта фондидан ҳамда халқаро реконструкция ва ривожланиш банкидан олган қарзи кўпайишига олиб келди, деб ёзади Ҳиндистонда чиқадиган «Пэтриот» газетаси. Ўн йилдан ҳам камроқ вақт ичида Покистоннинг ҳарбий харажатлари 240 процент ортиб кетди ва 1985—86 молия йилида 33 миллиард рупиядан ошди, деб хабар қилади газета. Мамлакатни ривожлантиришнинг ҳамма режалари аслида Қўшма Штатларнинг саховатига ва Америка капиталининг назорати остидаги халқаро реконструкция ва ривожланиш банки билан халқаро валюта фондининг хайр-садақасига боғлиқ бўлиб қолган. 1985 йилнинг охирига келиб Покистоннинг ташқи қарзи 14 миллиард долларни ташкил қилди. Бу —1976—77 молия йилидаги ташқи қарзга нисбатан икки баравардан ҳам кўпдир. Покистон ташқи савдосининг камомади тез ортиб бормоқда. Бу йил камомад бир миллиард рупияга етади, деб тахмин қилинмоқда.

● БАЙРУТ. Байрутнинг бош магистралларидан бирида Ливан қаршилик ҳаракатининг ҳалок бўлган қаҳрамонлари хотирасига ўрнатилган обида очилди. Ливан ҳайкалтарошлари билан меъморлари яратган бу обида исроиллик босқинчиларга қарши курашда жон фидо қилган ватанпарварларга бағишланган. Обиданинг очилишига бағишланган тантанали маросимда сўзга чиққан Ливан парламенти раисининг ўринбосари Мунир Абу Фадел ва шиаларнинг «Амал» ҳаракати раҳбари Набих Берри босқинчиларга қаршилик — мамлакатни озод қилишга ва унинг суверенитетини қайта тиклашга олиб борадиган бирдан-бир йўл эканини таъкидладилар. Исроиллик таҷовузкорларга қарши мардона курашаётган барча ватанпарвар кучларнинг сафларини жипслаштириш зарурлиги таъкидланди.

Исроил босқинчилари Иордан дарёсининг ғарбий қирғоғи ва Ғазо секторидаги араб аҳолисига қарши зўравонлик сиёсатини ўтказмоқда. Оммавий тинтувлар ва қамоққа олишлар натижасида аҳоли жафо чекмоқда. Жазоловчилар шаҳарларда ва аҳоли пунктларида бундай ножўя ишларни олиб бормоқда. Уларнинг хатти-ҳаракати маҳаллий аҳоли томонидан кўрсатиладиган ҳар қандай қаршиликни бостириш, араб диёрида эса сионистлар давлатини барқарор топтиришдир.

Суратда: босиб олинган шарқий Иерусалимдан фаластин ватанпарвари қамоққа олинди.

ТАСС фотохроникаси

ЯНГИ ЗЕЛАНДИЯГА ТАЗЙИҚ

Янги Зеландия ҳукумати АҚШ ҳарбий-денгиз кучларига қарашли «Бьюкенен» эсминецига мамлакат портларига киришни биринчи бор ўтган йилнинг бошларида тақиқлаб қўйган эди. Ўшандан бери Вашингтон Бош министр Дэвид Лонги маъмуриятини ядро қуролларига қарши сиёсатдан воз кечишга мажбур қилиш мақсадида очиқдан-очиқ тазйиқ ўтказмоқда, деб ёзади Япониядаги нуфузли «Экономисуто» журнали.

АҚШ Веллингтонга қарши қўлланаётган «куч ишлатиш» сиёсати деб таъкидлайди журнал, Янги Зеландиянинг ядро қуролларига қарши сиёсати асосини ташкил этувчи шу мамлакат урушга қарши ҳаракатига дағдағадир. Ядро қуролига қарши сиёсатни янги зеландияликларнинг кўпчилиги қўллаб-қувватламоқда.

НАЖИБ ЧАРОСЁБ УЕЗДИДА НУТҚ СЎЗЛАДИ

Деҳқонларнинг юмушлари ва талаб-эҳтиёжлари республиканинг барча даражалардаги партия ва давлат раҳбарларининг асосий диққат-эътиборида бўлиши керак, деди Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Нажиб Кобул вилоятидаги Чаросёб уездининг аҳолиси билан учрашувда. У АХДП вилоят комитетлари масъул ходимларини, маҳаллий жирғаларнинг аъзоларини ерсиз ва кам ерли деҳқонлар орасида ерларни тақсимлашни кучайтириш, йўлларни ремонт қилишни, ариқ ва қудуқларни тозалашни жадаллаштириш, аҳолига медицина хизмати кўрсатишни яхшилашга даъват этди. Буларнинг ҳаммаси, деди Нажиб, партия ва давлатнинг афғонлар кенг табақалари турмуш даражасини оширишга интилаётганлигининг энг яхши тасдиғи бўлади.

АХДП Марказий Комитети Бош секретари душман пропагандасига алданиб, чет элларга кетиб қолган ватандошларига мурожаат қилиб, уларни Ватанга қайтишга даъват этди. Давлат ўз қишлоғига қайтиб келган ҳар бир кишининг ўз оиласи ва умуман жамият манфаатлари йўлида тинч меҳнат қилишига кафолат беради, деди Нажиб.

КОЛУМБИЯДА ПРЕЗИДЕНТ САЙЛОВИ

Дастлабки маълумотларга кўра, якшанба куни Колумбияда бўлиб ўтган президент сайловида ҳукмрон коалиция асосий партияси — либерал партиядан номзод Вархилио Баркo ғолиб чиққан. У овозларнинг 64 процентдан кўпроғини олган. Унинг асосий рақиби консерваторлар партиясида Альваро Гомес сайловчилар овозининг атиги 34 процентини тўплаган. Таъкидлаб ўтилишича, сайловда овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган колумбияликларнинг ярмидан сал кўпроғи қатнашган.

АҚШДА УМУММИЛЛИЙ НАМОЙИШ

ВАШИНГТОН. Якшанба куни, кундузги соат учда одамлар бир-бирларининг қўлларини ушлаб, Атлантикадан тортиб то Тинч океани қирғоғигача, Лос-Анжелесдан тортиб то Нью-Йоркгача 16 штатдаги 500 шаҳар орқали бутун Америка бўйлаб жонли занжир ҳосил қилдилар. «Бутун Америка бўйлаб қўлни-қўлга бериб» деб аталмиш ана шу ғоят улкан намойиш ташкилотчилари Қўшма Штатларнинг энг ўткир социал муаммоларидан бирига — бошпанасиз одамлар, очлар ва қашшоқлар сони узлуксиз ортиб бораётганига эътиборни қаратдилар. Улар «тенг имкониятлар жамияти» деб аталган манфур жамиятда «ортиқча одам» бўлиб қолган бечораларга ёрдам бериш учун маблағ тўплаш ниятидадирлар. АҚШда бундай ночор одамлар кўп. Намойиш ташкилотчиларининг фикрича, камида 20 миллион америкалик мунтазам тўйиб овқат емайди. Шаҳар кўчаларида вақтинчалик бўлса ҳам бошпана қидириб миллион-миллион кишилар изғиб юрибдилар. Америка пойтахтининг ўзидагина, жамоат ташкилотларига маълумотларига кўра, 10 минг кишидан ортиқ бошпанасиз бор.

Жонажон Ватан бўйлаб

◆ ТОЛЬЯТТИ (Куйбишев области). Вольжск автомобиль заводи ёшлар бригадасининг пайвандчилари шу йилнинг апрель ойида шаҳарда қурилаётган кинотеатрлар, спорт майдончалари, маданият уйи ва пионер саройи қурилишларини жадаллаштириш хусусида ташаббус билан чиққан эдилар. Улар йил бошидан бери ана шу объектларда 100 соат ишлаб бердилар. Ташаббускорлар ибратига ҳамма автомобилсозлар қўшилишдилар. Одамларнинг қурилишга ҳашарга чиқиш графиги ишлаб чиқилган ва унга қатъий риоя қилинмоқда. Бунинг шарофати билан қурилишлардаги пасайиб кетган суръат кўтарилди.

***

◆ СЕВЕРОБАЙКАЛЬСК (Бурятия АССР). Байкал бўйидаги шаҳарда «Илҳом» ишчи-ёшлар театрининг спектакли билан «БАМда театр баҳори» анъанавий фестивали бошланди. Бу гал ана шу фестивалда Байкал-Амур магистралидаги кўпгина шаҳарлар ва поселкалардан келган 15 коллектив иштирок этмоқда. Булар орасида тиндалик «Ёшлик» халқ театри ҳамда Ангарск шаҳрининг ҳаваскор артистлари бор. Ҳаммаси бўлиб, турли касб эгаларидан ташкил топган 200 киши трасса бунёдкорлари ва уни ишлатувчилар ҳузурида ўз санъатларини намойиш этадилар.

***

◆ ЧОРЖЎЙ. Ўрта Осиё дарё пароходчилигининг Чоржўй шаҳридаги маданият уйининг саҳнаси ҳам, томоша зали ҳам болалар ихтиёрига бериб қўйилди. Бу ерда болаларнинг балет студияси Андерсеннинг эртаги асосида биринчи спектаклини кўрсатди. Студиядаги ҳамма педагоглар бадиий ҳаваскорлик коллективларида тарбияланган бўлиб, жамоатчилик асосида ишламоқдалар. Ёш раққосларга постановкани рўёбга чиқаришда бошқа тўгаракларга қатнашаётган тенгқурлари ёрдам бериб, декорациялар тайёрладилар, музика партияларини ижро этдилар. Эндиликда Туркманистонда 170 минг киши ижод билан шуғулланаяпти. Кўпдан-кўп концертлар, конкурслар ва кўргазмаларда халқ ичидан чиққан ёрқин истеъдодлар ўз санъатларини намойиш этадилар.

***

◆ ХАРЬКОВ. Харьков магазинлари пештахталаридан йил-ўн икки ой сабзавот аримайди. Илгари худди шу кезларда сабзавот тақчил бўлиб турган бўлса, ҳозир маҳсулот миқдори ҳам, унинг тури ҳам етарли. Аҳолини сабзавот билан таъминлашни яхшилаш учун бу маҳсулотларни сақлаш пайтидаги нобудгарчиликларга барҳам берилди. Кўп омборларда совутиш ускуналарининг ўрнатилиши, ҳаво муттасил янгиланиб турилиши туфайли нобудгарчиликлар бир ярим баравар камайди.

(ТАСС).

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИ Тошкент-86

УЧ ҚИТЪА ЭКРАНИ

Тошкентда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг IX Халқаро кинофестивали давом этмоқда. Кино анжумани қатнашчилари маданият даргоҳларида фильмларни завқ билан кўрмоқдалар, томошабинлар билан учрашмоқдалар. Фотомухбиримиз Т. Каримовнинг ана шу лавҳаларида фестиваль воқеалари акс эттирилган.

Пойтахтимиз фахри

В. ЛАЙРИХ,

«Ўзбекистон» меҳмонхонаси хизматчиси.

— Бизнинг кошонамиз пойтахтимизнинг фахридир. У ўзининг салобати ва пештоқига ўрнатилган ранг-баранг шиорлари билан ўзгача ҳусн касб этмоқда. Мен ҳар куни эрта тонгда ана шу кошонага хизматга келаётганимда унинг чиройига ифтихор туйғуси билан боқаман.

Бу меҳмонхонада бир неча йил мобайнида ишлар эканман, Тошкент Халқаро кинофестивали қатнашчиларига самимий ва маданий хизмат кўрсатиб келаётганлигимдан фахрланаман, улар учун ҳамма шароитни яратишга ҳаракат қилганман. Меҳмонлар истиқомат қиладиган бу бино шунчаки бошпана бўлиб қолмай, балки унинг қўша-қўша заллари, даҳлизлари, хоналари кино санъати маҳорати ҳақида фикрлар авжига чиқадиган ўзига хос ижод мактабидир.

Менинг барча ҳамкасбларим фестиваль қатнашчиларини диёримизга хос меҳмоннавозлик билан кутиб олишди. Биз уларнинг яшаши, дам олиши, ижодий мулоқоти учун барча шароитларни яратиб беряпмиз. Чунки бу меҳмонларимизнинг яратган картиналари жаҳонда турли мамлакатлар халқларининг дўстлашуви, биродарлашуви, алоқаларнинг кенгайиши ва бутун ер куррасида барқарор тинчлик ўрнатилиши учун хизмат қилади.

Мунозара

БИР МАВЗУДА УЧ СУҲБАТ

Шаҳримизда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг IX Халқаро кинофестивали давом этмоқда. Ўзига хос ижодий маҳорат ва мулоқот кўригига айланган ушбу киноанжуман кунларида оқшомхонлардан редакциямизга кўплаб хатлар келмоқда. Мактубларда эса ҳаммамизни қизиқтирган мулоҳаза ва фикрлар билдирилган. Муаллифларни ўзбек киносининг фестивалдаги иштироки қандай баҳоланаётганлиги, бу анжуманнинг бизнинг киномизга бўладиган таъсири қизиқтиради. «Тоҳир ва Зуҳра», «Алишер Навоий» каби ёрқин картиналар кам яратилаётганлиги ташвишга солади.

Оқшомхонларни ўйлантираётган муаммолар хусусида пировард натижада мутахассисларнинг конкрет фикрларини билиш мақсадида биз ҳаммани ушбу мунозара-суҳбатга чорлашни истардик. Мухбиримизнинг Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Раҳмат Файзий, оддий хизматчи Исмоил Халилов ва СССР халқ артисти Зикир Муҳаммаджоновлар билан бугунги суҳбатини ана шу бўлажак мунозара-суҳбатнинг дебочаси дейиш мумкин.

— Республикамиз киносининг ушбу анжумандаги иштироки ҳақида мутахассислар фикр билдиришар,—дейди таниқли адиб Раҳмат Файзий. **—Аммо, кинофестивалнинг санъатимиз, умуман, маданиятимизга таъсири қандай бўлишини мен тасаввур қиламан. Ахир бу шунчаки бир фильмлар намойиши эмас, балки халқаро миқёсдаги жуда катта ижодий мулоқот. Агар биз унда фақат кузатувчи, томошабин сифатида иштирок этадиган бўлсак, кўп нарса ютқазган бўламиз.**

Албатта мен кинорежиссёр эмасман. Аммо ўзбек киноси тақдири мени ундан кам ўйлантирмайди ҳам. Баъзан шоша-пиша суратга олиниб, томошабин эътиборига ҳавола этилаётган бадиий фильмлар минглаб тиражда босилиб, чанг босиб ётган заиф китоблардан ҳам зарарли эканлигини тушунаман.

«Тоҳир ва Зуҳра», «Алишер Навоий» каби ифтихоримизга айланган фильмларни яратиш учун эса фақат маҳорат ёки меҳнатнинг ўзи етишмайди. Бунинг учун аввал оддий халқ ҳаётини, тарихимизни билиш керак. Билибгина қолмай ана шу тарихни севиш, унга фарзандлик меҳри билан муносабатда бўлиш лозим.

«Тоҳир ва Зуҳра» фильмида бош қаҳрамонлар ролларини ўйнаган артистлар ҳозир қай соҳада ишламасин энг севимли киноартистларимиз қаторида эсланади. Фильм қаҳрамонлари номи айтилиши билан улар кўз ўнгимизда туришади. Биттагина роль ижро этиб халқ ёдида муҳрланиб қолиш бахти эса ҳар қандай артистга ҳам насиб қилавермайди.

Ана шундай фильмларимизнинг борлиги шубҳасиз, бизни қувонтиради.

Тўғри, бизда Иттифоқ ва халқаро миқёсда шуҳрат қозонган бадиий баркамол картиналар йўқ эмас. Аммо улар имкониятимиз даражасидан анча кам. Ҳолбуки, томошабинлар диққатини тортадиган етук картиналар яратиш учун бизда етарли замин бор...

— Кинога болалигимдан қизиқаман, — деб эслайди Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасида слесарь бўлиб ишлаётган кино мухлиси Исмоил Халилов.— Биз унда колхозда турардик. Баъзан қишлоғимизга кино келса оёғимизни қўлга олиб, гузарга чопардик. Киночи одатда сергап бўлар, ҳали намойиш бошланмаёқ атрофига ҳаммамизни тўплаб оларди.

Кинони эса биз шундай очиқ майдонда — ерда ўтириб кўрардик. Ўриндиқ йўқ, экран— оддий чойхона девори. Аммо ўша экранда содир бўлаётган воқеалар ҳаммамизнинг нигоҳимизни михлаб қўярди.

Мана, орадан йиллар ўтиб ҳамма жойда кўз кўрса қувонадиган муҳташам кинозаллар қурилди, юмшоқ креслолар қўйилди, намойиш этилаётган картиналаримиз рангли, кенг экранли, бироқ одамни ҳаяжонлантирмайди. Мен «Тоҳир ва Зуҳра», «Алишер Навоий», «Генерал Раҳимов», «Сен етим эмассан» каби фильмларни кўрганимда йиғлаганман. Ҳозир ҳам ҳеч қандай туйғу бермайдиган, зерикарли тақлид — фильмларни кўрганимда ичимдан йиғлайман.

Наҳотки, қирқ беш кунда буюк канал қурилишини тамомлаган қаҳрамон халқ ҳақида ёрқин бир бадиий фильм яратиб бўлмаса? Ахир тайёр материал, ҳамманинг севимли китобига айланган романлар, қиссалар, ҳикоялар бор-ку? Оддий ишчи ҳаётини акс эттирган бирорта фильм йўқлигини ҳам айтиш керак.

— Албатта бизнинг киномиз саҳифаларида ёрқин картиналар оз бўлса-да яратилганини таъкидлаш керак, — деди яна бир суҳбатдошимиз Зикир Муҳаммаджонов.—Бундай фильмлар билан биз ҳар қанча фахрлансак арзир. Бироқ, камчиликларимиздан кўпроқ гапирсак ютуқлар сари қадам ташлаган бўламиз. Бу —ҳаёт қонуни, партия ва ҳукуматимизнинг бугунги талаби ва шубҳасиз, виждоний бурчимиз. Кинематографчиларнинг яқинда Москвада бўлиб ўтган V съездида ҳам кино ва томошабин муаммоси мунозараларнинг бош мавзуларидан бири бўлди.

Мен театр ва кино артисти сифатида томошабинларни тўлқинлантирган муаммоларга, киномиз истиқболи ҳақида куюнчаклик билан билдирилаётган истак ва мулоҳазаларга тўла қўшиламан. Машҳур кино артисти Евгений Матвеев ўринли таъкидлаганидек, ютуқларимизни ҳеч ким тортиб ололмайди ва камсита олмайди ҳам. Аммо истеъдод билан ёзилган сценарийлар, картиналаримиз қанча кўп бўлса шунча оз. Бизда кинонинг обрў-эътибори беқиёс. У миллионлаб томошабин кўз ўнгида саёз ва нурсиз жило сочиб турадиган бўлса, реал воқеликни акс эттирмаса, ҳаётнинг рўйи-рост тасвирини бермаса бизни кўп нарсадан маҳрум этади.

Съездда айтиб ўтилганидек, кино бу — коллектив ижод маҳсулидир. Демак, бу бизнинг ҳар биримизнинг зиммамизга—кино режиссёрга ҳам, актёрга ҳам, сценарий муаллифига ҳам, оператор ва ҳатто томошабинга ҳам янада катта масъулият юклаши лозим.

Суҳбат шу ерда тугади. Бироқ биз уни якунлашга шошилмаймиз. Суҳбат мутахассисларимиз билдирадиган конкрет мулоҳазалар билан якунланади. Сиз азиз оқшомхонлардан эса шу мавзуда мактублар кутиб қоламиз.

М. ЮСУПОВ.

Китоб жавонингизга

Янги китоблар

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти қуйидаги янги китобларни чоп этди.

◆ **Сўз масъулияти.** Навқирон мунаққидларнинг тадқиқотлари ва мақолаларидан иборат ушбу китобда адабий танқидчилигимизнинг турли масалалари хусусида сўз юритилади. Шермат Алламов, Ҳамидулла Болтабоев, Йўлдош Солижонов ва бошқа авторлар мақолалари бугунги насримиз ва поэзия муаммолари ҳақида. Ёшлар ижоди, устоз шоирларнинг поэтик ифода ва тилдан фойдаланиш санъати уларнинг асарлари мисолида тадқиқ этилади.

◆ **Осмон шундай яқин. Шеърлар.**

Ушбу тўпламга етти ёш шоирнинг ижодидан намуналар киритилган. Бу шеърларда она-Ватан, ўтмиш ва келажак, муҳаббат ва садоқат тараннум этилади. Авторларнинг бир-бирига ўхшамаган поэтик услуби, ифода усули, мавзудаги ранг-баранглик шеър мухлисларини хушнуд этади.

◆ **Донишманд чол. Болгар халқ эртаклари.**

Таниқли болгар ёзувчиси А. Каралийчевнинг ушбу китобига болаларга бағишланган қизиқарли эртаклари жамланган. Уларда муаллиф Ватанни, табиатни севишга чорлайди, катталарни ҳурмат қилиш, яхшиликка интилиш, ёмонликдан сақланиш ғоясини илгари суради.

Китобни рус тилидан Эркин Жабборов таржима қилган.

С. АЗИМОВА.

БЕНГАЛ ТИЛИДА

«Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 3-босмахона коллективи бенгал тилида китоблар нашр этишга киришди. Бундан аввалроқ бу ерда пуштун тилида китоблар нашр этиш йўлга қўйилганди. Шундай қилиб ҳозир басмахонада жами 12 хорижий тилда китоблар нашр этиладиган бўлди.

Коллективда КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш учун кенг қулоч ёйган социалистик мусобақада ҳарф терувчилар Фая Насибулина, Толип Боймуродов, печатниклар Ўткир Юсупов, Абдусодиқ Тўйчиев кўпчиликка намуна бўлмоқдалар. Бу ишчилар смена топшириқларини 120—130 процент адо этиб, фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрлашяпти.

Бу йил босмахона коллективи жами 1 миллион 300 минг сўмлик бадиий ва сиёсий адабиётлар нашр этишни режалаштирган.

«Самарали меҳнат ва соғлом турмуш учун» Бутуниттифоқ рейди давом этмоқда

7. „ЁВУЗ ОҒУ“ СЎҚМОҚЛАРИ

СПИРТЛИ ИЧИМЛИКЛАР САВДОСИДАГИ НУҚСОНЛАР

Ҳозир мамлакатимизда ичкиликбозлик ва алкоголизмни таг-томири билан тугатиш учун Бутуниттифоқ рейди давом этмоқда. Хўш, шаҳримиздаги савдо шохобчаларида спиртли ичимликларни кескин камайтириш борасида қандай ишлар амалга оширилди?

КПСС Марказий Комитетининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тадбирлари тўғрисидаги» қарордан олдин шаҳримиздаги 1081 та магазинда спиртли ичимликлар сотилган бўлса, қарордан кейин 234 та магазинда сотишга рухсат берилди. Бу рақам шу йилнинг бошига келиб 194 тага, апрель ойидан бошлаб эса 124 тага тушди.

Биз шаҳримиздаги ихтисослаштирилган магазинларнинг баъзиларида спиртли ичимликлар савдоси қандай ташкил этилганлиги билан қизиқдик.

Ленин райпишчеторгининг Биринчи май бозори территориясида жойлашган 13/1-магазинида (мудири О. Кан) катта савдо зали бўлмаса-да спиртли ичимликлар билан савдо қилиш бир кунда 15—20 минг сўмни ташкил этмоқда.

Пештахталардаги спиртли ичимликлардан ажратиб қўйилган лимонадларга қараб турганимизни пайқаган сотувчи:

— Лимонад ва бошқа чанқовбосди ичимликлар бир кунда зўрға бир яшик сотилади,— деб қўшиб ҳам қўйди.

Филиал ичкарисига кираётганларга разм солдик. Соатимизга қараймиз. Вақт 14.30. Баъзилар ишчи кийимида, баъзилари гандираклаб юришибди. Филиал атрофида, у ер бу ерда ичкиликка ружу қўйганлар тўп-тўп бўлишиб, нималарнидир баҳслашишмоқда. Магазин филиали ёнидан 150— 200 метр нарида — Стародубцев кўчасида «Узжилкоммункомплект» республика улгуржи-чакана базаси, 70-болалар боғчаси, 12-туғруқхона, «Силикат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент шиша маҳсулотлари тажриба заводи, «Ўзкоммуналадка» созлаш-юргизиш ишлаб чиқариш бирлашмаси жойлашган. Сотувчилар ишчи кийимидаги харидорларга спиртли ичимликлар сотиш мутлақо мумкин эмаслигини наҳотки билишмаса?!

Сотувчи ва ичкиликка ружу қўйганларга қараб туриб Ленин район озиқ-овқат савдоси бўлимида (директори Л. Чупахина) ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш қандай олиб борилаётганини билиб олиш қийин эмасди.

Келинг, яна фактларга мурожаат қилайлик. Ленин райпишчеторгига қарашли 13-магазинда шу йилнинг тўрт ойи ичида ўтган йилнинг тўрт ойига нисбатан 473 минг сўмлик, 31-магазинда 94 минг сўмлик, 27-магазинда эса 287 минг сўмлик спиртли ичимликлар кўп сотилган.

Фактлардан кўриниб турибдики ён-верида корхона ва ташкилотлар жойлашган 13-магазинда спиртли ичимликлар сотуви 31, 27-магазинга нисбатан жуда кўп миқдорни ташкил этади.

СССР Министрлар Советининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш, самогон қилишни тугатиш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида шундай дейилади: **«Ишлаб чиқариш корхоналари ва қурилишлар, ўқув юртлари, ётоқхоналар, болалар муассасалари, касалхоналар, санаторийлар, дам олиш уйлари, вокзаллар, пристанлар ва аэропортлар, маданият муассасалари ва томошахоналар яқинидаги савдо корхоналарида, меҳнаткашлар оммавий равишда сайл қилиб ҳордиқ чиқарадиган жойларда ва майда- чакана савдо тармоғида спиртли ичимликларни сотиш, шунингдек санаторийларда, дам олиш уйларида, профилакторийларда, туристик базаларда ва туристик юришларда, меҳнаткашларнинг коллектив бўлиб дам олишга чиқишларини ташкил этишда, жамоат транспортининг ҳамма турларида спиртли ичимликларни сотиш ва истеъмол қилиш таъқиқланди».** Юқоридаги фактлар шуни кўрсатмоқдаки, ҳали ҳам шаҳримиздаги баъзи савдо шохобчаларида қарорга тўла амал қилинмасдан ичкилик дуч келган ерда сотилмоқда.

Ичкиликбозлик ва алкоголизмни таг-томири билан тугатиш учун бундай магазинларни корхона ва ташкилотлардан узоқроқ бўлган масофага жойлаштириш билан бирга уларда спиртли ичимликлар сотилишига мутлақо йўл қўймасликка эришиш керак. Шаҳар савдо ва умумий овқатланиш бошқармалари, милиция, халқ дружиначилари, ҳушёрлик учун кураш жамияти Тошкент шаҳар ташкилоти, шаҳар наркология диспансери, ичкиликбозлик ва алкоголизмни таг-томири билан тугатиш учун кураш олиб бораётган барча ташкилотлар, ҳар биримиз ана шулар ҳақида бош қотиришимиз лозим.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ,

«Тошкент оқшоми» мухбири.

БОР БЎЛСИН ИРОДА

Жамоатчи мухбиримиз шаҳримиздаги 4-шифохона бош врачи, СССР Соғлиқни сақлаш аълочиси Файзулла Юсупов билан учрашиб, унга бир неча саволлар билан мурожаат қилди:

— Спиртли ичимликларнинг киши организмига зарарли таъсири, ҳалокатли оқибатлари қадимдан маълум ва инсоният ичкиликбозликка қарши ҳар доим курашиб келган. Шу хусусда сиз нималар дейсиз!

— Қадимги Хитой ва Грецияда спиртли ичимликларни ичган одамларни ўлимга ҳукм қилиш ҳақида қонунлар мавжуд бўлган. Қадимги Ҳиндистонда ҳам ичкилик ичишни қаттиқ тақиқлаганлар ва бу қонунни бузганларни ўлгунча вино ичишга мажбур қилганлар ёки пешонасига вино солинадиган идиш расми тасвирланган тамға босганлар. Ўрта асрлар Англияда ичкилик ичганларга бўйинтириқ кийгизиб, одамларга сабоқ бўлсин деб шаҳар кўчаларида сазойи қилишган. Демак, ичкилик азалдан ана шундай жирканч, инсониятнинг ва жамиятнинг лаънатига, нафратига учраган «касофат» одат экан, унга қарши кураш беаёв ва шафқатсиз бўлиши керак. Шунинг учун ҳам бугунги кунда КПСС Марказий Комитетининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмни бортараф этиш тадбирлари тўғрисида»ги қарори кенг жамоатчилик томонидан қизғин кутиб олинди ва ҳозирги кунда кенг кўламда амалга оширилмоқда.

— Ичкиликнинг киши организмига таъсири тўғрисида ҳам гапирсангиз.

— Спиртли ичимликларни истеъмол қилувчи кишиларда энг муҳим ички органларнинг фаолияти издан чиқади. Меъда, ичакларнинг касалланиши, шунингдек, жигарнинг заҳарланиши кўп кузатилади. Бунда ичкиликбозларнинг жигар бужмайиши касалига гирифтор бўлишини, бу касалликни ҳаммавақт ҳам ижобий даволаб бўлмаслигини айтиб ўтиш керак. Ичкилик сурункали заҳарланиш, шунингдек, юрак мушагининг кенгайиб кетишига, юракнинг ёғ босишига олиб келади. Спиртли ичимликларни узоқ вақт истеъмол қилиш эндокрин, яъни ҳаётимизда жуда муҳим аҳамиятга эга бўлган ички безларнинг фаолияти издан чиқишига олиб келади. Бу эса ўз навбатида кейинчалик мижознинг бутунлай суст бўлиб қолишига сабаб бўлади. Жигар, меъда, ичак йўлларининг заҳарланиши натижасида организмда модда алмашинуви издан чиқади. Истеъмол қилинган таомлар ҳазм бўлмайди ва қонга сўрилмайди. Бунинг натижасида киши саломатлиги учун зарур бўлган витаминлар етишмаслиги келиб чиқади ва дармонсизлик бошланади.

— Ичкиликнинг киши нерв системасига таъсири ҳақида ҳам тўхталсангиз.

— Алкоголнинг ҳар қандай миқдори миянинг ҳужайраларига емирувчи таъсир кўрсатиб, қайтмас ўзгаришларни келтириб чиқаради. Ҳужайраларнинг ўлиб бориши бора-бора ақлий қобилият, ирода ва хотиранинг ҳамда иш қобилиятининг сусайишига, тошюракликка, худбинликка, киши табиатининг қўполланишига, ҳис-туйғуларнинг йўқолишига олиб келади. Кишининг атроф-муҳитга қизиқиш доираси торайиб, маънавий дунёси тамоман қашшоқлашади. Улар бесабр, иродасиз бўлиб, қариндош-уруғларига, болаларига бўлган муҳаббатни, оила, ишхона ва жамоатчилик олдидаги масъулият ҳиссини мутлақо йўқотадилар.

Суҳбатни Ҳ. ТОЖИМАТОВ ёзиб олди.

— Менга б-ари-бир, кирмасам кирмайман, аммо ишга нега келмадинг дейишса билиб қўй, ўзинг жавоб берасан...

— Вой шўрим, яна ичиб келдингизми, дадаси...

Ш. Субхонов расмлари.

«Қизил китоб»га битилган

Қор қоплони ёки илвирис

Қор қоплони анчагина катта йиртқич бўлиб, танасининг узунлиги 112—115 сантиметр, думи 93—105 сантиметр, баландлиги 60 сантиметр, оғирлиги 40 килограммдан ошади. Эркаклари урғочисидан каттароқ бўлади. Кўзлари катта, қулоқлари калта, жунлари ўсиқ бўлади, думи узун ва майин. Гавдасининг жуни қалин қуюқ, бироқ юмшоқ, кулранг-қўнғирсимон тусда. Танасининг бошдан оёғи қора ёки қора-қўнғир тусда бўладиган ҳалқасимон хол-холлар билан қопланган. Қорни, оёқларининг ички томонлари оқ. Танаси чўзинчоқ, оёқлари танасига қараганда анчагина калта, аммо ихчам. Илвирис нодир ҳайвон бўлиб, сони жуда камайиб кетган, йўқолиб кетиш арафасида қолган. Шунинг учун ҳам у Халқаро, СССР ва республика «Қизил китоби»га киритилган.

Илвирис Марказий ва Ўрта Осиё тоғларининг ўрта қисмида, жанубий Сибирь, Помир-Олой тизма тоғларида, Тянь-Шань ва қисман Олтой тоғларида тарқалган. Ўзбекистонда Туркистон, Ҳисор тизма тоғларининг тармоқларида, Зомин тоғларининг Гуралашсой, Кўлсой, Кўкбулоқ, Оқтош ва Кўксув районларида учрайди. Қурама, Чотқол ва Угам тоғларида ҳам учрайди. Илвирис денгиз сатҳидан 3000—4000 метр баландликдаги музликлар ва мангу қорларнинг этакларидаги қиялик даралларда, майда тош-шағалли жойларда яшашни хуш кўради. Қишда эса пастроқдаги арчазорларга, аҳоли яшайдиган жойларга яқинлашиб келади. Аммо одамга ҳеч ҳужум қилмайди. Қор қоплони ўзига ўлжа ахтариб ёввойи тоғ эчкиси ва архарлар яшайдиган баланд чўққиларга чиқади.

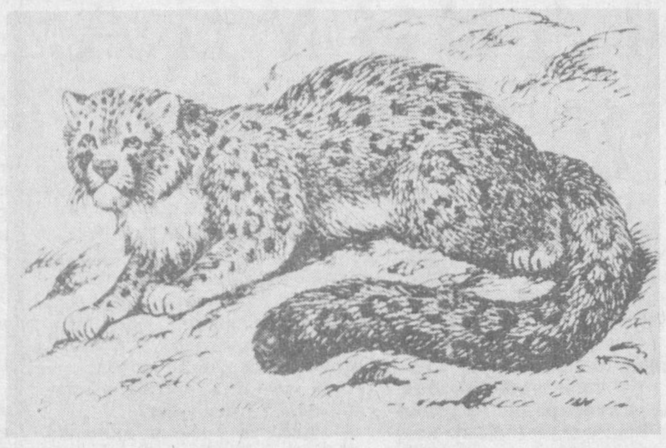

Унга қаерда овқат бўлса ва қорни тўйса ўша ер макон ҳисобланади. Илвирис асосан кеч кириб, қош қорайганда ва эрталаб ўзига овқат излаб овга чиқади. Илвирис одатда ўлжасини тошлар ва бутазорлар орасидан писиб пойлаб бориб устига 6 метрдан ва ундан ҳам узоқдан, юқоридан ташлаб бўғизлайди. Агар ўлжасини тута олмаса бир неча марта сакраб қувлайди, лекин узоққача қувиб бормайди. У ўзига қулай чуқур дарага, қоятошлар орасидаги каттароқ ёриқ ёки ғорга уя қуриб, унда бир неча йиллаб яшайди.

Кўпинча 2—3 та бола туғади. Оналари уларни 3—4 ойларгача сути билан боқади, аммо бир ярим ойлигиданоқ болаларини гўшт билан овқатлантира бошлайди. Болалари онаси билан бир ярим йилгача бирга юради, кейин ажралиб кетади.

Илвирис асосан ёввойи тоғ эчкилари, қўйлари билан овқатланади. Шунингдек чўчқа болаларини, овқат тополмай қолса суғир, қуён ва ҳар хил майда кемирувчиларни ҳам тутиб ейди. Аммо илвирислар уй ҳайвонларига камдан-кам ҳужум қилади. Бу ҳайвоннинг камайиб кетишига сабаб унга озиқ-овқат бўладиган ёввойи, туёқли ҳайвонлар сонининг камайиб кетиши ва улар яшайдиган жойларга одамлар кириб бориши билан изоҳланади.

Бу мушуксимон ҳайвонни ов қилиш умуман тақиқланган. Уни Ўзбекистонда, Зомин, Чотқол, Ҳисор қўриқхоналарида муҳофаза қилинмоқда ва илмий-тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Қ. ОЛЛАБЕРГАНОВ,
биология фанлари кандидати.

Гул ҳаёт, гулгун ҳаёт....

С. Маҳкамов фотоэтюди.

МУСОБАҚАЛАР ХРОНИКАСИ

Оржоникидзе шаҳрида эркин кураш бўйича Совет Иттифоқи чемпионати якунланди. 67 килограмм вазн тоифасида Тошкент Армия спорт клуби вакили, хизмат кўрсатган спорт мастери Арсен Фадзаев яна бир бор ўз маҳоратини намойиш этди. Юз килограммгача вазн тоифасида тошкентлик хизмат кўрсатган спорт мастери Аслан Хадарцев ҳам қизғин кураш остида ўтган беллашувда бош мукофотни қўлга киритди. 90 килограмм вазн тоифасида беллашган Махарбек Хадарцев ҳам акасининг муваффақиятини такрорлади

***

Москвадаги Крилатск Олимпия каналида эшкак эшиш бўйича Ю. Рябчинская хотира соврини учун халқаро мусобақалар ҳамда айни пайтда Совет Иттифоқи чемпионати поёнига етди. Мазкур мусобақаларда Ўзбекистон вакиллари муваффақиятли қатнашдилар. Спорт мастери Эдем Муродиспов 50 метр масофага икки кишилик каноэда эшкак эшиш бўйича Владимир Киселев билан биргаликда мамлакат биринчилигининг кумуш медалига сазовор бўлди.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 28/V да **Тўмарис**, 29/V да **Отелло.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/V да **Кузнинг биринчи куни**, 29/V да **Бой ила хизматчи.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —28/V да **Мангулик**, 29/V да **Ёшликда берган кўнгил.**

КИНО

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ IX ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ФИЛЬМЛАРИ

28 МАЙДА

МУҲАББАТ ИЗҲОРИ (Шри Ланка) — **Санъат саройи** (19.30).

МУҲАББАТ ИЗҲОРИ (Шри Ланка), ДАХЛДОРЛИК (Аргентина) — **Фестиваль** (21.30).

ОЛДИНДА ЯНА КУЗ (2 серия, Ҳиндистон)— **Қозоғистон** (17, 18, 20.30, 21.30).

ҚУШЛАРНИНГ ҚАЙТИШИ (Вьетнам), ТАВАККАЛЧИЛИК ЙЎЛИ (Туркия) — **Лисунов номли** (17, 20.30).

ДЕНГИЗ СОҲИЛИДАГИ МУҲАББАТ (2 серия, Ҳиндистон) — **Дружба** (17, 18, 20.30, 21.00).

ГОРГОНА (2 серия, Миср), — **М. Шайхзода номли** (17, 20.00).

УЛАРНИНГ ТИМСОЛИДА (КХДР), ОРИНОКО (Мексика) — **Москва** (16, 19, 22.00).

ХОНАНДА (2 серия, Ҳиндистон) —**Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (16, 19, 22.00).

ОҒИР ЗАРБА (2 серия Ҳиндистон), — **Нукус** (16, 19, 20.00).

ҚАРОҚЧИЛАР УСТИДАН ҒАЛАБА (Мексика), КЎЗ БОҒЛАШ ЎЙИНИ (Туркия)— **Ҳамза номли** (18, 21.00).

ҚАПЛОНЛАР ДАВРИ (Мозамбик), БАРИБИР СЕНИ СЕВАМАН (Аргентина)— **Восток** (катта зал 19, 22.00; кичик зал 17, 22.00).

КЕЧИР МЕНИ (2 серия, Ҳиндистон) — **Чайка** (19.30, 22.30),

ҚОПЛОНЛАР ДАВРИ (Мозамбик), ТАВАККАЛЧИЛИК ЙЎЛИ (Туркия) — **Искра** (20.00).

ДАЙДИ ВА ОҚҚУШ (ХХР), КОМИЛА (Аргентина)— **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (20.30).

29 МАЙДА

ЯНА БИР ЖУМБОҚ (2 серия, Ҳиндистон), — **Санъат саройи** (11.30, 14.30, 19.30), **Фестиваль** (21.30)

ДАВИД УЧУН ҚАЛЛИҚ (Куба), АЛЕВ (Туркия) — **Қозоғистон** (10, 11, 13.30, 14.30, 17, 18, 20.30, 21.20).

ҚОНХЎРЛАР ГАВАНАДА (Куба), САТАНГ АЁЛ КУНДАЛИГИ (Япония)— **Лисунов номли** (10, 13.30, 17, 20.30).

УРУШ БОЛАЛАРИ (Япония), ҚИРОЛ РИО (Бразилия), — **Дружба** (10, 11, 13.30, 14.30, 17, 18, 20.30, 21.00).

ТОКИОГА САФАР (Япония), ОЛТИН БУТСИ (Мексика) —**М. Шайхзода номли** (11, 14, 17, 20.00).

КЕЧИР МЕНИ (2 серия, Ҳиндистон) — **Москва** (10, 13, 16, 22.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА —**Москва** «**МУЗ УСТИДА ЦИРК**» **коллективининг гастроллари** (19.30).

реклама ∘∘∘ эълонлар ∘∘∘ реклама

Касб танлаймиз

СЕРГЕЛИ ОШХОНАЛАР ТРЕСТИНИНГ

МАКТАБ—ОШХОНАСИ

МАЛАКАЛИ ОШПАЗ БЎЛИБ ҚАМОЛАТГА ЕТИШИШИНГИЗГА ЁРДАМ БЕРАДИ.

МАКТАБ-ОШХОНАГА ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ПОЙТАХТ ОБЛАСТИДА ИСТИҚОМАТ ҚИЛУВЧИ ҚИЗЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш даврида ўқувчиларга ҳар ойга 63 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш тугагач битирувчиларга учинчи разрядли ошпаз ихтисослиги берилади ва улар Сергели ошхоналар тресты корхоналарига ишга юбориладилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: ўрта маълумот тўғрисида аттестат ёки 8 синфни битирганлиги ҳақида гувоҳнома, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, меҳнат дафтарчаси (бор бўлса), 2 та фотосурат, трест директори номига ариза.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Спутник массиви, 2-квартал, 70- уй.

СЕРГЕЛИ ОШХОНАЛАР ТРЕСТИ (телефон 58-87-04).

Юлдузлар равшан кўринади

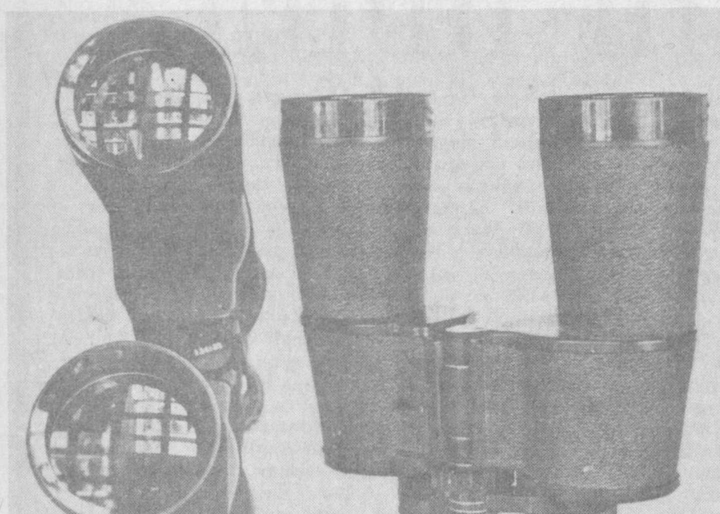

«БПЦ 10х50» БИНОКЛИ ОЛИС МАСОФАНИ 10 МАРТА ЯҚИНЛАШТИРИБ КЎРСАТАДИ. ЎТКИР ПРИЗМАЛИ МАРКАЗИЙ ФОКУСИРОВКАЛИ БУ БИНОКЛЬ ЁРДАМИДА ҚУЙИДАГИ ИШЛАРНИ БАЖАРИШ МУМКИН:

оддий астрономик кузатишлар;

лаборатория ва дала шароитларида ранг-баранг ишларни бажариш;

спорт мусобақаларини томоша қилиш ва табиатнинг чиқиб бўлмайдиган жойларини кузатиш.

Ўткир ёруғлашадиган оптикаси ҳаво булутли кунларда ва оқшом чоғида яхши кузатиш ва томоша қилиш имконини беради.

Ҳажми 191х190х66 мм. Оғирлиги 890 грамм.

Баҳоси 90 сўм.

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА-САВДО ТАШКИЛОТИ.

Ёш обуначилар диққатига!

ИЮЛЬ ОЙИДАН БОШЛАБ (жами 6 сон) РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ЁШЛАР УЧУН ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА АДАБИЙ-БАДИИЙ, СУРАТЛАР БИЛАН БЕЗАТИЛГАН

«Ёш куч», «Молодая смена»

ЖУРНАЛЛАРИ ЧИҚА БОШЛАЙДИ

Журналларда ёшлар темасидаги ўткир муаммоли материаллар, ҳикоялар, шеърлар, повестлар, мақолаларга кенг ўрин бериладиди.

Журналхонлар ишлаб чиқариш илғорлари, устоз ва бошловчи шоирлар ва прозаиклар, композиторлар ва актёрлар билан учрашадилар.

Журналлар ўқувчиларни меҳнат коллективлари ва ҳунар-техника билим юртлари ҳаёти, туркистонлик жангчиларнинг кундалик турмуши билан мунтазам таништириб боришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Журнал суратларга жуда бой бўлади.

Мазкур нашрга обуналар обуна қилинаётган ойнинг 10 числосига қадар қабул қилинади.

ОБУНА МАСАЛАЛАРИ ЮЗАСИДАН «СОЮЗПЕЧАТЬ»НИНГ РАЙОН АГЕНТЛИГИ ВА АЛОҚА БЎЛИМЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ.

«СОЮЗПЕЧАТЬ» ШАҲАР АГЕНТЛИГИ.

Ҳурматли фото ва кино ҳаваскорлари

«СВИТЯЗЬ» КАФОЛАТЛИ РЕМОНТ УСТАХОНАСИ

СССРДА КАФОЛАТ БЎЙИЧА ЧИҚАРИЛАЁТГАН БАРЧА МАРКАДАГИ (ФЭД фотоаппаратидан ташқари) ФОТО ВА КИНО АППАРАТЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛАДИ ВА ТЕХНИКА ХИЗМАТИНИ КЎРСАТАДИ, ШУНИНГДЕК, ЎЗБЕКИСТОН ВА ЎРТА ОСИЁНИНГ БОШҚА РЕСПУБЛИКАЛАРИ ШАҲАРЛАРИ ВА ҚИШЛОҚ ЖОЙЛАРИДАГИ САВДО КОРХОНАЛАРИДА СОТИЛАЁТГАН ФОТО ВА КИНО АППАРАТЛАРИНИ СОТУВДАН ОЛДИН СОЗЛАБ, РЕМОНТ ҚИЛИБ БЕРАДИ.

Бизнинг адрес: 700027, Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 8-«а» уй. «Свитязь» ательеси (метронинг «Комсомол» станцияси) Телефонлар: 45-45-53, 45-45-57.

Устахона соат 10 дан 19.00 гача, шанба куни —соат 10 дан 15.00 гача ишлайди. Якшанба— дам олиш куни.

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА САВДО ТАШКИЛОТИ.

«0—65» телефони шарофати

АГАРДА СИЗ «ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ УСТАЛАРИНИ УЙГА ТАКЛИФ ЭТИШ НИЯТИДА БЎЛСАНГИЗ БУНИНГ УЧУН «0-65» ТЕЛЕФОНИ РАҚАМЛАРИНИ ТЕРИШ КИФОЯ.

ГИЛАМЛАР ВА ПАЛОСЛАР, ДИВАНЛАР, КРЕСЛОЛАР ҲАМДА СТУЛЛАР «ЭЛЕКТРОШАМПОН» МЕТОДИ БИЛАН ЯНГИДЕК ТОЗАЛАНАДИ.

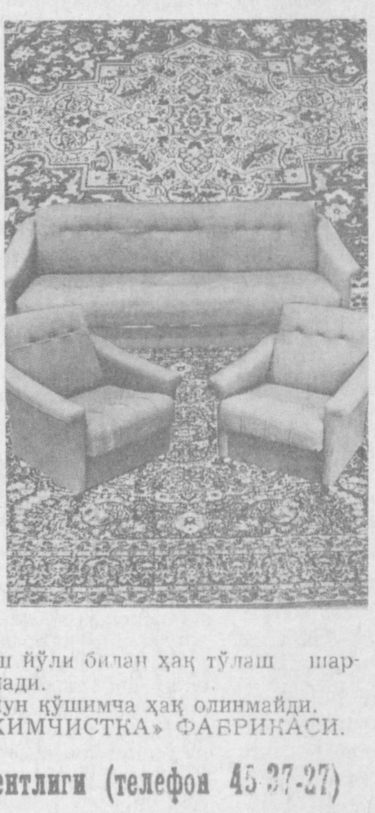

Уй буюмлари, жиҳозларини куяга ва ҳар хил бактерияларга қарши ишлов бериш уларнинг путурдан кетишининг олдини олади ва айни чоқда дезинфекциялайди.

ТОЗАЛАШ БАҲОСИ

ГИЛАМДЎЗЛИК БУЮМЛАРИ— 1 кв. м учун 85 тийин.

КРЕСЛО — 1 донаси 1 сўм;

СТУЛЛАР —1 донаси 50 тийин;

ДИВАН — 3 сўм.

КУЯГА ҚАРШИ ИШЛОВ БЕРИШ БАҲОСИ —1 кв. м. —50 тийин.

ҚЎШИМЧА ҲАҚ

УЙГА ЧАҚИРИШ УЧУН —50 тийин;

БУЮРТМА ТЕЗ БАЖАРИЛГАНЛИГИ УЧУН — барча ишлар қимматининг 50 проценти.

Ташкилотлардан пул ўтказиш йўли билан ҳақ тўлаш шарти билан заявкалар қабул қилинади.

Тез хизмат кўрсатганлиги учун қўшимча ҳақ олинмайди.

ТОШКЕНТ «ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ
ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИНИНГ
ЯНГИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН

56-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ип йигирувчилар, тикувчилар, калава ўровчилар, ип пишитувчилар, тикув ва йигирув машиналари бўйича мастер ёрдамчилари, слесарь-сантехниклар, слесарь-ремонтчилар, бўёқчилар.

Ўқиш муддати 1 йил ва 3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 15 ЁШ ВА УНДАН КАТТА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР, СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ХИЗМАТ МУДДАТИНИ ТУГАТГАН ЁШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқишга 3 йиллик муддатга қабул қилинганлар кийим-кечак, 3 маҳал овқат ва иш кийими билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент маош берилади.

Ўрта маълумотга эга бўлган ўқувчиларга 30 сўм стипендия берилади ва корхона қўшимча 40 сўм тўлайди.

ОБЛАСТДАН КЕЛГАН ЎҚУВЧИЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқишни аъло баҳолар билан битирган ўқувчиларга ўрта ва олий ўқув юртларига кириб ўқишни давом эттиришлари учун йўлланма берилади.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА ПУЛЛИК АВТОМОБИЛЬ ҲАЙДАШ КУРСЛАРИ МАВЖУД.

Билим юртида спорт базаси ва ҳар хил тўгараклар ишлайди.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН КЕЙИН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти ҳақидаги ҳужжат, соғлиғи тўғрисидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 6 дона 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат, ариза, таржимаи ҳол.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Сергели райони, Қўйлиқ массиви, 5 «б» (37э, 45-автобуслар; 26-трамвай; 11, 30-маршрутли таксининг «Қўйлиқ—5 «б» бекати).

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети

3-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1986—1987 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

саноат ускуналарини тузатиш бўйича слесарь, механика-йиғув ишлари бўйича слесарь, қўлда пайвандлаш бўйича электр пайвандчи, фрезерчи, электромонтёр (электромонтажчи), **кенг профилдаги станокчи, ОТК контролери, прессчи-штамповкачи, машина-контактли пайвандлаш бўйича электр пайвандчи, сонли программа билан бошқариладиган станоклар оператори.**

Ўқиш муддати бир йил ва уч йил.

ЎҚИШГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

3 йил муддат билан ўқийдиган ўқувчилар билим юртини битириб диплом оладилар.

8-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар бепул иш кийими ва дам олишда кийиладиган кийим ҳамда кунига уч маҳал овқат билан таъминланадилар. Ўрта маълумотлиларга эса ҳар ойда 72 сўмдан стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 проценти берилади.

Бошқа шаҳарликлар секция типидаги ётоқхона билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

БИЛИМ ЮРТИНИ «ИМТИЁЗЛИ» ДИПЛОМ БИЛАН БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ВА ЎРТА-МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ЙЎЛЛАНМА БИЛАН ЎҚИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Билим юртида техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик ва фототўгараклари ҳамда спорт секциялари ишлайди. Тошкент областининг Чорвоқ посёлкаси районида ўқувчиларнинг ёзги дам олиш зонаси мавжуд.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, соғлиғи тўғрисидаги справка, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмидаги олти дона фотосурат.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Гёте кўчаси, 54-уй (21, 49-автобусларнинг «3-билим юрти» бекати, метронинг «М. Горький станцияси», ҳар куни соат 8.30 да билим юртининг хизмат автобуси катнайди).

«Ташгорпрокатразнобыт» ишлаб чиқариш бирлашмасининг

«ХИЗМАТ-БЕМИННАТ»

БЮРОСИ

мактабгача ва мактаб ёшидаги ёш болаларга қараб туриш лозим бўлган ҳолларда

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР

Агарда сиз кино, театрга бориши ёки бозорга тушиб ҳаражат қилмоқчи бўлсангиз ўз болаларингизни энага-тарбиячиларга ишониб қолдиришингиз мумкин.

Буюртмалар соат 9.30 дан 18.30 гача қабул қилинади:

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, «Е» квартали, 12-уй, телефон: 77-73-15;

Болалар ва катталар учун гигиеник массаж.

Агарда сиз саломатлигингизни мустаҳкамлаб, тетик ва бардам бўлишни, шунчаки ёшаришни, жисмоний ва руҳий чарчоқ ёзишни хоҳласангиз массаж курси қабул қилишни таклиф қиламиз.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30«а»-уй. Марказий «Сервис» уйи. Телефонлар: 44-63-16, 44-28-01.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27)

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—12777.

Газета бир йилда 300 марта чиқади. Тираж 52. 141.

Р— 12774.

Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.